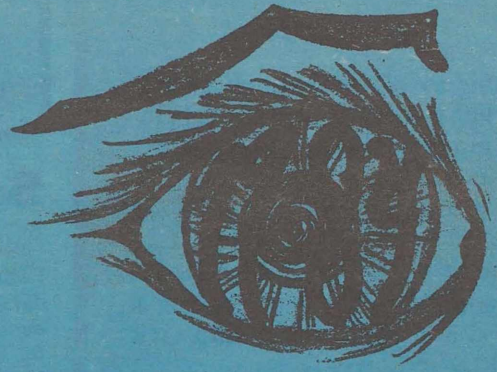

dubbel

TROMSØ - STUDENTENES ORGAN - 9. ÅRGANG - NR. 2.

-MARS - 1984-

UTROPIA

- Hater studentene barn? (s. 7)

- SOS. ØK. (s. 2)

- Telefonsvindler (s. 3)

- Mere misbruk! (s. 4)

- 8. mars (s. 8-9)

- Puddelmafiaen (s. 12)

- Reformistene (s. 15)

LEDER

UTROPIA sin omtale av sosialøkonomi grunnfag i førre nummer har tydeligvis brakt redaksjonen i eit uforsonleg motsetningsforhold ikkje berre til lærarane på sos.øk., men til heile Institutt for Fiskerifag. Det er ikkje fagleg ansvarleg for sosialøkonomi, Anders Dedekam, som forsvarer faget i dette nummeret av UTROPIA. Nei, Institutt for Fiskerifag kaster heile sin prstisje og si makt inn i saken ved å la instituttformann Geir Ulfstein ta ansvaret.

Dette er det foreløpige klimaks på ei serie ubehagelege reaksjonar frå lærarhald på den kritikken me reiste. UTROPIA har blitt trua med at lærarane ville setja fagforeninga på saken. Det har visstnok vore kontakta juridisk konsulent, då vel for å vurdere injuriersøksmål(?).

Studentane på sos.øk. blei truga med represalier dersom dei ikkje gjekk ut mot UTROPIA. Det har kome spørsmål frå lærarane og administrasjonen på IFF om kven som skreiv den usignerte artikkelen.

UTROPIA innrømmer at sos.øk.-kritikken var tendensiøs, spekulativ, ondskapsfull og til dels utan dekning (1. setninga, og det om juleferiane). Me meinte, og meiner enno, at sos.øk. grunnfag har hatt manglar som studentane ikkje utan vidare skal finne seg i.

Det er berre å konstatere at UTROPIA valde ei feil og uholdbar form på kritikken. UTROPIA beklager artikkelen.

UTROPIA kjem til å halde fram med å forsvare studentane sin rett til gode undervisningsopplegg. Men me kan lova både lærarane på sosialøkonomi og ellers på Universitetet, at me vil halde ei meir sakleg line på fagkritikken i framtida.

UTROPIA har tidligere klaget over manglende respons fra leserne, men dette siste nummeret preges av en upåklagelig respons på artiklene vi hadde om sos.øk. og telefonmisbruket i forrige nummer. Vi er meget glade for responsen, så vet vi i hvert fall at noen leser avisa.

I dette nummeret tar vi bl.a. opp misbruket av kopi-maskinene ved Universitetet, og vi regner med å få en del av de samme innvendingene denne gangen som for telefon-artikkelen. UTROPIA ble imidlertid ikke særlig imponert over noen av argumentene mot telefon-artikkelen. Men vi kan nevne noen:

— Artikkelen førte til uheldig omtale av Universitetet (Geir Ulfstein, IFF)

— Ansatte ved Universitetet misbruker ikke telefonen mer enn ansatte ved andre bedrifter/institusjoner (formannen i Norsk Tjenestemannslag, avd. Tromsø)

— Misunnelse (Tor Haugen)

Vi skal ikke kommentere hvert «argument», men til det siste kan vi føye til at selv om misunnelsen er sterkere enn kjønnsdriften (Agnar Mykle), så var neppe det motivet for å skrive artikkelen, UTROPIA har nemlig fjernvalg, samt egen kopimaskin (så lenge det varer).

Mer interessant er det at «frynsegodene» er goder for de få, men blir forsvart med at de er for de mange; de tar midler fra de mange.

I et innlegg et annet sted i avisa blir det spurt om UTROPIA skriver for Overvåkingspolitiet og Administrasjonen.

— Selvfølgelig gjør vi det! Men i tillegg prøver vi å skrive for studentene, også for de som ikke nyter godt av de såkalte «frynsegodene». Hvis det er tvil om hvem UTROPIA egentlig skriver for, og hvorfor vi skriver som vi gjør hadde det kanskje vært på sin plass å få diskutert det; UTROPIAs funksjon i studentmiljøet. Respons på artikler/innlegg gir et lite inntrykk av hva folk vil ha, men hva med en skikkelig oppvask om UTROPIA?

Utfordringen er hermed sent ut, deadline for neste nummer er 4. april.

TROMSØ-STUDENTENES ORGAN

9. årgang - Nr. 2 - Mars 1984

Kristine Østvold
Marit Larsen (ansv.)
Berit A. Hanssen
Bent Are Jensen
Ole Berthelsen
Bjørn Brox (ansv.)
Kristin Berglid
Børre Haugli

Adr.: Søndre Tollbugt. 7b, Tromsø
Tlf. 81715

Studentavisa er organ for studentene ved Uni-
Tromsø og kommer ut ca. en gang i måneden.
Redaksjonen er valgt på et uavhengig radikalt
grunnlag.

Annonsepris: kr. 2,50 pr. spalte/mm.
Trykt i 1600 eks.

Sosialøkonomi grunnfag

Av instituttformann Geir Ulfstein, Institutt for fiskerifag

I siste nr. av Utopia hevdet redaksjonen dette. Men hva ligger i dette at en ting blir kalt katastrofe. Jo, en total ødeleggelse. Tenk bare på hva som vil skje hvis en storkrig bryter ut. Det er nemlig det som kalles en katastrofe. OG SÅ DÅRLIG er det vel ikke på sos.øk. grunnfag. Redaksjonen ramser opp en rekke kritikkverdige forhold som f.eks. at en lærer kommer notorisk for sent til forelesningene. Dette er fakta som alle erkjenner. Men vi må også huske på at dette skjedde i studieåret 1983. Men det som er klanderverdig av redaksjonen er

som følger, sitat: «Dersom folk lærer noko på sosialøkonomi grunnfag, må det vera på tross av lærarane, ikkje på grunn av dei.» Sitat slutt. En meget hard og usaklig kommentar. Sagt på en annen måte: å gå på sos.øk. forelesningene er bortkastet tid. Det er mye bedre å sitte hjemme. Ærlig talt. Hvordan kan dere i redaksjonen komme med en slik kommentar? Hvor er det dere har hentet disse gale opplysningene fra? Tidligere kull på sos.øk. grunnfag? Hvem vet. I hvert fall, uttalelsen medfører overhode ikke riktighet. Vi LÆ-

RER NOE når vi er på forelesninger. Utopia sin redaksjon bør tenke seg litt bedre om neste gang de kommer med denne type påstander. Hva med å innhente saklige informasjon på forhånd. Alle som leser Utopia er klar over at redaksjonen har problemer med å skaffe stoff. Likeledes at Nordlys har slaktet avisen rett ned. Dette er et problem som mange aviser lider av. For å få opp leserantallet og interessen for avisen lager en da ett sett med sensasjonelle, men dårlige artikler. Men dette er en kortsiktig løsning. Etter hvert vil den opp-

merksomme leser oppdage troverdigheten til avisen er slett. Derfor er det Dersom gave å heve sakligheten til ropia. Den oppmerksomme er sikkert glad for en kritisk uavhengig studentavis som ter både til høyre og venstre. Men det som kreves for at skal oppfylles er saklighet. Tidligere nevnt, sensasjonelle volverjournalistikk er en siktig løsning. I det lange løp det nøktern og saklig journalstikk som er lønnsomt. Hvis innretter dere etter dette vil interessen for avisen stige.

Sosialøkonomi grunnfag en katastrofe?

av: Harald Nordberg, Sos.øk. grunnfag

«Utopia» har lagt seg på en krim- og skrekklasje (jfr. «Telefonvindelen» og sosialøkonomi grunnfag). I reportasjen om sosialøkonomi grunnfag bolttrer avisa seg i uttrykk som «katastrofe», «skandaler» og «orgie i kaos». Dette kan være spennende lesning, men avisa kan ikke samtidig gjøre krav på å gi et sant bilde av verden. Dessuten har denne linja en del negative sider.

«Telefonvindelen» førte til store oppslag i «Nordlys» med negativ omtale av Universitetet. Det har ikke vært tilsvarende oppslag om sosialøkonomi heldigvis, men man gir et usant bilde av en faggruppe og et institutt og stempler disse som uansvarlige. Avisa åpner med å si at «Dersom folk lærer noko på sosialøkonomi grunnfag, må det vera på tross av lærarane, ikkje på

grunn av dei». Dette er en beskyldning mot alle lærerne på sosialøkonomi som det selvsagt ikke er dekning for og som avisa ikke engang prøver å dokumentere. Dette kunne «Utopia» spart seg!

Det er riktig at den læreren som skulle ha orienteringsmøte ved begynnelsen av semestret ikke møtte opp. Grunnen til dette var at han hadde tatt feil av tidspunktet. Dette er beklagelig, men det er ingen katastrofe. Slikt kan skje ved andre institutter også. Insinuasjonen om at de andre økonomilærerne var på juleferie, er usann.

Det er riktig at en fiskerifagstudent holder innføringsforelesninger. På grunn av at flere økonomistillinger er ledige, må det også brukes eksterne forelesere. Den aktuelle fiskerifagstudenten

har mellomfagseksamen i økonomi, og han arbeider nå med en kandidatoppgave i økonomi. Han må sidestilles med en hovedfagstudent i økonomi, og ut fra en faglig vurdering anser økonomigruppen det som forsvarlig å benytte denne studenten som foreleser.

Det kritiseres at forelesningsplanene ikke var klare i studiekatalogen for vår-semesteret. Grunnen til dette er at sosialøkonomi-undervisningen må samordnes med undervisningen på fiskerifag, og at det derfor er vanskelig å ha forelesningsplanen klar før deadline for trykking av studiekatalogen. Forelesningsplanene deles imidlertid ut ved oppstartingen av forelesningene.

Endelig kritiseres at en av lærerne konsekvent har kommet

10-15 minutter for seint til lesningene med forrige kull er visstnok riktig at denne leseren kommer noe for seint til alle forelesningene. Dette er som instituttet beklager og vi vil ta opp med vedkommende lærer.

Sosialøkonomi-studentene tidligere kommet med en del kritikk på enkelte punkter når gjelder undervisning og administrasjon av dette faget. Vi har tatt det opp og prøvd å gjøre bedringer i opplegget. Det er oppstå småfeil ved innføring et nytt fag. Dette har også å gjøre med sosialøkonomi. Vi håper å få opprettet et «ØKONOMI FORUM» som kan tjene som dialog mellom studenter og lærere. Vi tror at dette kan være viktig bidrag til å bedre fagtilbudet.

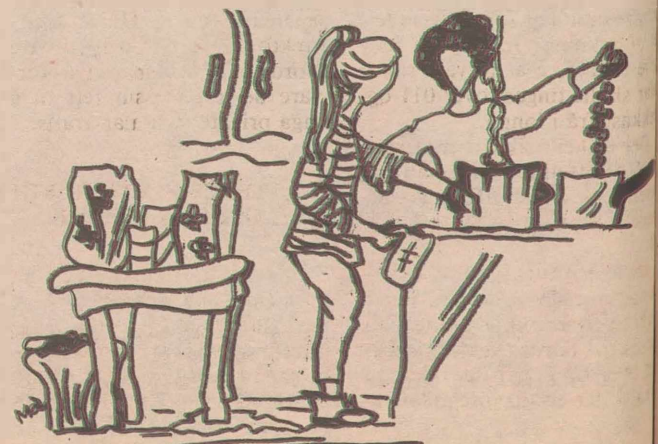
STUDENTGASTRONOMEN

I disse sunne tider hvor salatoppskrifter og sunnhetsinstitutter florerer fortere enn noe gatekjøkken tør tenke på, lovsanger om gulrota og klibrød blir sunget og moten er å være sunn og sprudlende, kan man stille spørsmålet om hvordan det står til med Studenten?

Vi hadde tenkt i neste nr. av Utopia å skrive litt om Studentens matvaner og kosthold. Kanskje kan vi avkreft ryktene om den bleke bokormen med svarte ringer under øynene og ekstra valker (hørte vi «ølvom»). Eller er det helt omvendt? Hvem vet?

Vi vil også presentere noen oppskrifter på div. lekre, smakfulle, fetende, slankende godsaker.

Gå ikke glipp av neste UTROPIA!

Universitetsdirektøren om studentane sine rettar til telefon og kopiering

«Studentane har ikkje rett korkje til gratis telefon eller kopiering», seier Universitetsdirektør Jan Larsen mellom anna i dette intervjuet med UTROPIA.

UTROPIA: Er gratis privat-samtalar for dei tilsette og studentane eit akseptert «frynsegode» på Universitetet?

J.L.: Eg har høyrtden påstanda før. Men eg kan ikkje godta eit slikt «frynsegode» på grunn av økonomien til Universitetet. Me har ikkje råd til det. Det har dessutan alltid vore instruks om at private samtalar skulle gå over 011 og betalast.

UTROPIA: Kva rettar har studentane til å bruka Universitet sine telefonar?

J.L.: Korkje her eller på andre Universitet har studentane rett til å bruka telefonen. Me har hatt visse ordningar for hoved-

fagsstudentane, men heller ikkje dei har rett på telefon. Me har imidlertid hatt visse praktiske ordningar.

UTROPIA: Det er det enkelte institutt som bestemmer?

J.L.: Ja, det er institutta sjølve som fordeler telefonar, kontor osv. Men me har samtalar med jamne mellomrom for å få ein einsarta politikk.

UTROPIA: Har du ein kommentar til påstander om forskjellsbehandling på ulike institutt?

J.L.: Det er galt om det er forskjellsbehandling av studentane. Men budsjettet strammes

til. Det er urealistisk å tru at folk i framtida vil få friare tilgang på telefon.

UTROPIA: Så folk vil måtte mista sine privilegier for at likhet skal kunne oppnåes?

J.L.: Ja, diverre.

UTROPIA: Når det gjeld kopiering: kva rettar har studentane til å bruka kopimaskinane?

J.L.: Unntatt når det gjeld kopiering av hovedfagsoppgåver, så er kopiering ei utgift den enkelte student skal dekke. Det er kopiautomatar nokre stader studentane kan bruka.

UTROPIA: Det er eit faktum at studentane sine høve til å kopiera gratis er særskilte frå institutt til institutt.

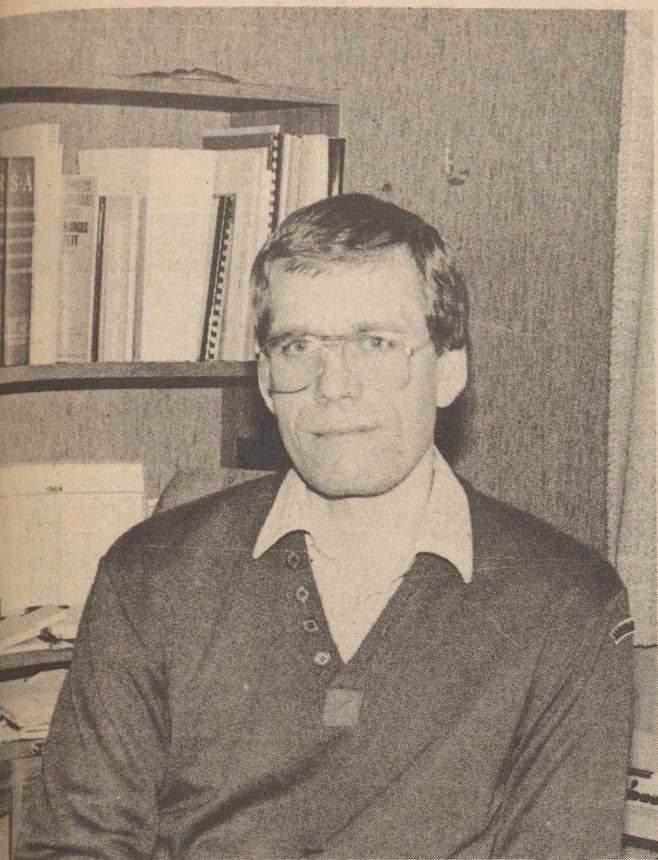
J.L.: Det er galt om det er forskjellsbehandling av studentane. Men budsjettet strammes

J.L.: Mens telefonutgiftene belastar Universitetet sentralt, går kopiutgiftene over institutta sine budsjett. Innanfor dei statlege rammene blir dei sentrale val i ressursbruken gjort på det enkelte instituttet.

UTROPIA: Er det lokale sjølvstyret til institutta større i Tromsø enn på andre Universitet?

J.L.: Eg har berre jobba på Universitetet i Tromsø, så det veit eg lite om. Skal eg seia noko, trur eg kanskje det er større lokalt sjølvstyre her. Dette Universitetet blei bygd opp seinare, i ei anna tid enn dei andre Universiteta. Dei andre har tradisjonar som me ikkje er vaksne opp med.

BB

Telefoner og kriminalisering

Av: Peter Arbo

Er Utopia blitt et organ for Riksrevisjonen og Overvåkningspolitiet?

Vi skriver det Herrens år 1984. Utopia kommer i midten av februar endelig med årgangens første nummer. Etter åke-lange toppoppslag i dagsavisene på Treholt-saken, der Overvåkningspolitiet febrilsk har pusset på glorien, har Utopia også klart å grave fram sin sensasjon: en skandaløs telefonvindel på Universitetet. Over mer enn to sider informeres vi om at de ansatte, og muligens enkelte studenter med, bruker telefonen til private samtaler. Tenk hvilken upåaktet korrupsjon! Men redaksjonen har svaret klart: I orwellsk stil er det overvåkning og kontroll som må til. «Poenget er at det ikkje er knytt noko slags kontrollapparat til ordninga.» «Me meiner Universitetsleiinga ber skjere kontrollen med bruken av telefonane.»

På denne bakgrunn må det stilles to spørsmål:

— Er dette noen sensasjon?

— Hva er konsekvensene av redaksjonens forslag?

FRYNSEGODER

Både private bedrifter og i det offentlige har de ansatte vanligvis materielle fordeler ut over lønna. Disse varierer med sektor, bedrifter, institusjon og plassering i yrkeshierarkiet. Noen av de mest kjente er følgende: Gratis pensjonsforsikring, billige låneordninger, firmabil, gratisbilletter, adgang til feriesteder, subsidierte innkjøpsmuligheter, anledning til kopiering og fri adgang til telefon.

Slike goder kalles frynsegoder. De er av betydning for den enkeltes levestandard, men teler ikke med som en del av lønna. Stort sett er det slik at de som i utgangspunktet er best betalt, også kan høste fordelene av flest frynsegoder. Noen av godene er etablert av ledelsen og andre har karakter av rettigheter som de ansatte tar seg med ledelsens stilltiende sam-

tykke. I det siste tilfellet hersker det i sin alminnelighet visse rimelighets-standarder internt blant de ansatte.

Når det gjelder de ansatte på Universitetet, er det store forskjeller i tilgangen til frynsegoder mellom f.eks. en rengjøringsassistent og en professor. Kontorpersonalet og de vitenskapelige ansatte har imidlertid tradisjonelt nydt godt av anledningen til å bruke telefon og foreta en viss privat kopiering. Ellers er det få frynsegoder innstiftet på denne arbeidsplassen. Utopia har derfor ikke oppdaget noen sensasjon, men det enkle faktum at de universitetsansatte faktisk har et frynsegode. Muligheten til å telefonere er et frynsegode de har i likhet med de fleste ansatte ved andre kontorer, både private og offentlige.

ULIKE TYPER SAMTALER

Adgangen til telefon er et frynsegode det er vanskelig å fjerne så lenge de ansatte må ha egen

telefon. Grunnen er at det ikke går noe klart skille mellom tjenestemessige og private samtaler. Svært mange samtaler vil være begge deler. Når en ansatt i Tromsø snakker med en kollega f.eks. i Oslo vil samtalen selvsagt ofte spenne over flere temaer. Tromsø ligger avsides til i forhold til både sentrale forvaltningsorganer og viktige undervisnings- og forskningsmiljøer, og det er naturlig at de ansatte her ønsker å holde seg orientert om ulike ting som foregår andre steder. Følgelig vil også telefonutgiftene i Tromsø være relativt høye.

TELEFONKONTROLL

Utgangspunktet for Utopia-oppslaget er nedgang i telefonutgiftene etter at fjernvalgsperren ble innført i 1983. Dette er et teknisk og en organisatorisk endring som har lagt restriksjoner på telefonen som et frynsegode. Alle rikstelefonamtaler må gå igjennom en sentral, og den enkelte kan bli

spurt om det er tjeneste- eller privatsamtale. Dels har dette sannsynligvis bidratt til at flere kvier seg for å ringe rene private samtaler, dels har overbelastningen på telefonnettet i seg selv sannsynligvis redusert antall samtaler.

I og med at den frie telefonbenyttelsen ikke er et offisielt tilkjent frynsegode, kan selvsagt ingen argumentere åpent mot at fjernvalgsperren ble innført.

Derimot må vi spørre hva redaksjonen i Utopia mener når den etterlyser ytterligere kontroll. Hva skulle en skjerpet kontroll bestå i? Her er det to alternativer: Universitetet kan henstille til de ansatte om å begrense bruken av telefonene. Alternativet er å arrangere en ulovlig overvåking av de ansattes samtaler, der en agent skal avgjøre hva som er tjenestemessige samtaler og hva som er private. Hvilke sanksjonsmidler skal så benyttes?

Med det sjokkopslaget som Utopia har valgt, synes dras-

tiske virkemidler av den siste typen å være påkrevet.

I en tid da gjeldsbyrden øker, studiepresset blir hardere og arbeidsmarkedets utsikter dystre, er det forstemmende å se at redaksjonen gjør et felttog mot noen gratis samtaler i ny og ne til en hovedsak. Hvem sine interesser er det redaksjonen ønsker å ivareta med forsøk på kriminalisering av de ansatte og krav om mere overvåking?

Peter Arbo

Svar til Peter Arbo

Me synes det er to gode grunner til å kritisera misbruket av Universitetet sine telefonar:

1) TELEFONMISBRUKET ER ULOVLEG

Det har aldri vore lov å ringa private samtalar for Universitetet si rekning. Instruksen har heile tida vore at private samtalar skulle tingast over 011 og trekkast frå i lønna.

Det er heilt sikkert mot reglane for offentleg verksemd generelt å gje dei tilsette høve til å ringe sine private samtalar gratis.

Dette er grunn god nok til å ta opp telefonmisbruket. Peter Arbo nemner ikkje denne sida av saken. Fordi telefonmisbruket er ulovleg, går det ikkje an å kalla det eit «frynsegode» og

bagatellisera saken, slik Peter Arbo gjer. Det er meir å kalla å stela frå arbeidsplassen, meiner me.

Dette trur me også er den almenne oppfatninga i samfunnet. Fyrstesideoppslaget i «Nordlys» om saken vitner om at telefonvindelen ikkje er ein bagatell. Korkje Universitetsdirektøren eller dei tilsette (Nordlys 17/2) prøvde å forsvare dei tilsette sin rett til å ringa private samtalar gratis.

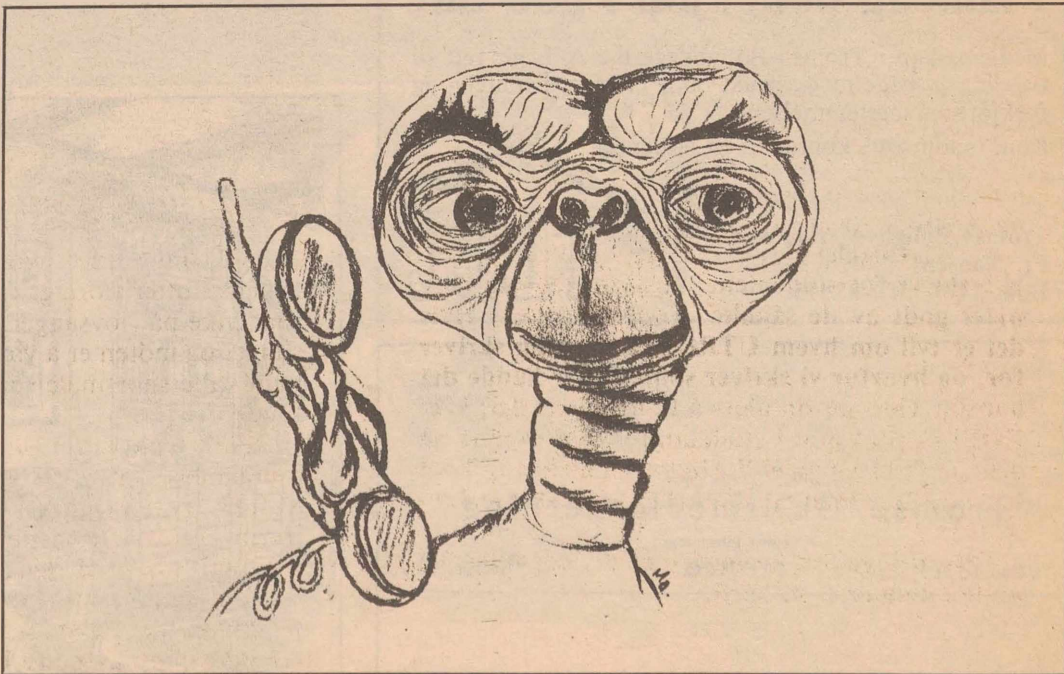
2) TELEFONMISBRUKET ER GAL RESSURSBRUK

Er det rett at millioner av Universitetet sine penger skal gå med til å betala dei (høglønte) tilsette sine private samtalar i ei tid med innstramningar på alle hald? Me meiner at Universite-

tet og studentane har bruk for desse pengane til andre ting, til dømes til å forbetra undervisningstilbodet. Det trengs såvisst no som arbeidsmarknaden er blitt så dystre.

Mot dette kan ein seia at også studentane har hatt glede av gratistelefonane. Rett nok, men berre ein del av studentane. Hovedfagsstudentar, folk i AU og studentbyråkratiet har levd (og lever) høgt på systemet. Det store fleirtalet må betala på dei (håplause) automatane. Det er ikkje berre berre å forsvare ei slik forskjellsbehandling. Dessutan: skal me forsvare ulovlegheiter berre det er studentar som gjer lovbrota?

Red.

UHALDBAR FORSKJELLSBEHANDLING: KVA RETTAR HAR STUDENTANE TIL KOPIERING

Studentane på Universitetet har eit stort behov for kopiering. Kopimaskinen er nødvendig når me skal henta pensumartiklar ut av større verk, når me vil overlata notatane våre til andre, eller når me vil ta vare på interessant fagleg

stoff i aviser og vekeblad. For ikkje å snakka om mangfoldiggjering av heimeoppgåver og semesteroppgåver. Dette gjeld alle institutta. Allikevel varierer studentane sin tilgang til kopimaskinar voldsomt frå institutt til institutt.

På IFF har studentane ein eigen kopimaskin til rådvelde. Han står på gangen i 2. høgda på Gjennomgangsbygget. «Studentane kan bruke Nashua 12205», heiter det i reglementet. Denne maskinen kan altså studentane på IFF nytta gratis og så mykje dei vil. I praksis gjeld dette alle studentane på Gjennomgangsbygget, for det er ingen kontroll.

Studentane ved ISV, derimot, har store utlegg på kopiering. Dei er bannlyste på kopirommet på ISV. Litt triksing er det nok (for dei som har venner blant dei tilsette er det litt lettare), men uhyggeleg lite. Det er så strengt at sjølv deltidstilsette studentar blir avviste. Berre dei fast tilsette har lov.

Studentane har ein kopi-automat dei må betala 50 øre kopien for. Denne automaten står på skriverommet til hovudfagsstudentane i 3. høgda. Dette rommet er det berre hovudfagsstudentane som har nøkkel til. Det er berre ope for andre når det sit hovudfagsstudentar og skriv. Rommet er derfor ofte låst for andre studentar. Lågare grads studentar på ISV er difor i praksis nøydde til å gå på UB for å kopiera. På automatane på UB koster det (hald dykk fast) 1 krone pr. kopi! Sist år hadde UB ei inntekt på 19 000 kr frå kopiautomatane. Det er i hovudsak studentar frå ISV/ISL som bruker UB som arbeidsplass. Ei jente frå ISV som UTROPIA prata med, hadde nettopp betalt kopiar for 48 kr i skranken på UB.

Det var ein liten pensumartikkel frå ei bok.

Etter kva UTROPIA veit, ligg dei andre institutta ein plass mellom dei to institutta me no har nemnt. På ISL har studentane ein kopimaskin «for faglege formål» fritt til bruk gratis. Han står på pauserommet i 3. høgda. Han var vist opprinneleg meint for hovudfagsstudentane berre, men alle bruker han. På ISL er det altså fri kopiering, heilt legalt.

På IMR er det fleire kopimaskinar som studentane kan bruka. På avdelingsbiblioteket i 1. høgda står ein. På datafagseksjonen i 2. høgda står det ein annan. Det er uklårt kva formelle rettar studentane på IMR har til kopiering, men at systemet er temmeleg liberalt er sikkert. Mellom anna er det ikkje uvanleg at folk frå ISV som er kjente på IMR går dit for å kopiera i staden for å betala for seg på UB eller ISV.

På Teoribygget er det også gunstige forhold for kopiering. «Eg kopierer sikkert 10 sider til dagen, og eg har aldri betalt for meg», sier ein som studerer der. Det er null hinder for å kopiera gratis det ein måtte føla behov for på Teoribygget. Om instituttet formelt har godkjent dette, veit UTROPIA ikkje. I praksis har i alle fall studentane ein gunstig ordning.

TRASIGE TILHØVE FOR STUDENTANE PÅ ISV

Sett under eitt må ein kunne seia at studentane på Univer-

sitetet ikkje har det så verst når det gjeld kopiering. Dei fleste plassane er det gratis. Berre ikkje på ISV. Spesielt er lågaregradsstudentane på ISV komme ille ut etter at UB heva prisen på kopiane til ei krone. For desse studentane er situasjonen svært vanskelig. Anten kan dei ruinera seg på kopimaskinane på UB, eller så må dei snika seg rundt på andre institutt og gjera sitt fornødne. Det må vera ei hyperaktuell sak for AU på ISV å få same rettane som andre.

KVA RETTAR HAR STUDENTANE?

Ein kan spørja seg om det er rett at studentane sine kopieringsforhold skal vera avhengige av velviljen til lærarane og administrasjonen på det enkelte institutt.

På ISV blei den uhyre restriktive kopieringsordninga innført med eit vedtak i Instituttrådet. Der har studentane mindretal. Utgiftene til kopiering belaster fellesbudsjettet til instituttet, så det er klart motstridande interesser mellom studentane og dei andre ved instituttet. «Kopi-utgiftene var blitt så høge at me måtte gjera noko med det», er den offisielle forklaringa.

Likeins på UB. Vedtaket om å doble kopiprisen blei gjort på eit internt møte på UB, etter spesielle biblioteks-vurderinger. Det var visstnok gjort av omsyn til åndsverkloven, ein lov som ingen andre på Universitetet bryr seg om. «Vi hadde mistanke om at studentar kopierer opp heile bøker for å spara

penger. Det strir i mot åndsverkloven, så me sette opp prisen for at det ikkje skulle lønna seg meir», seier dei i reknskapsavdelinga på UB.

Burde ikkje alle studentane på Universitetet ha nokonlunde dei same rettane til det viktige godet det er å kopiera gratis? I så fall burde det ligga til Universitetet sentralt å laga og handheva eit regelverk. Det kunne trenges. Me ser kor skeivt «det lokale sjølvstyre» slår ut.

Fløgstad og Michelet

forts. fra

UTE PÅ SIDELINJA

Det må gå an å stilla spørsmålet om ikkje desse to folka er ganske langt ute på sidelinja i den aktuelle kulturdebatten.

Fløgstad avviste som ein «uviktig skinndebatt» den debatten som raser i Sverige spesielt, men og her i landet, om dei totalitære trekka i det skandinaviske velferdssamfunnet. Sosialdemokratiet, før eit ideal i andre land, framstillest stadig oftare

som eit undertrykkingsapparat overfor dei svake i samfunnet ikkje dette ein ting å ta stilling til? Framtida til velferdssamfunnet bli temmeleg viktig kraftig diskutert i åra frametter.

Korkje Fløgstad eller Michelet tok opp Kai Skagen sine synspunktingar mot radikale forfattere. Han meiner som kjent at undertrykkingsideologien til desse er eit spark i skrittet til dei som trykke». Skagen har fått stor

Planlegg boligkjøp i god tid!

Medlemsskap i Tromsø Boligbyggerlag A/L gir rett til tildeling av både ny og brukt bolig etter ansiennitets- og forkjøpsrettsbestemmelsene.

Kom innom vårt kontor til en boligprat.

Med hilsen

Tromsø Boligbyggerlag A/L
Fr. Nansens pl. 3,
Boks 1177, tlf.: 85 575.

Tromsø Gullsmedforretning

Kolbjørn Johannessen
TRØMSØ Storgt. 84
Telefon 83 266

3-82

kan brukes overalt

... enten du har 50 eller 5000 bøker. Den tilpasser seg ditt behov.

Laget av heltre furu/gran og leveres ubehandlet eller lakkert i hendige kartonger.

En riktig bokreol til en riktig pris. Vi selger den ...

Produsent: Eidsvoll Rivefabrikk A/S.

UNIBOK

UNIVERSITETSBOKHANDEL
Tlf. (083) 81 012

F. SELMER

Ingeniør F. SELMER A/S
Ingeniør- og entreprenørforetning
Strandtorget 1, postboks 522,
9001 Tromsø — Tlf. (083) 81 575.

9000 Tromsø, TE. 82 403.

Er De lei Deres lærer

Galtung in town!

Dommedagsprofeten Johan Galtung: «Noreg på veg mot u-land»!

«Det økonomiske tyngdepunktet i verda vil forskyva seg mot sør-aust innan 1990. Japan og dei andre landa i Sør-aust-Asia vil utkonkurrera Vesten på verdsmarknaden. Noreg har allereie ein typisk u-landsrelasjon til Japan, og denne vil berre bli sterkare i åra som kjem.»

Denne dystre konklusjonen serverte Johan Galtung i foredraget sitt om «Globale prosesser i 80-åra», som han heldt i det nye auditoriet på ISL/ISV 10. februar. Det var eit hundretals folk som hadde møtt fram for å høyra på denne kjente og omstridde fredsforskaren.

Utgangspunktet for den dramatiske påstanda til Galtung var det faktumet at mellom 1950 og 1977 auka verdien av japansk industrieksport med 300%, mens den amerikanske sank med 50%. Japanske varer har utkonkurrert europeiske og amerikanske på stadig fleire områder, slo Galtung fast. Verdens største skipsbyggingsnasjon er no Sør-Korea. I Noreg er denne bransjen nærast avskrivnen. Med andre ord: i helene på Japan kjem andre land som Sør-Korea og Taiwan.

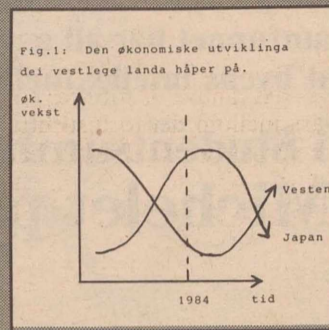
Me i Noreg kan med god grunn spørja oss: kvar skal dette ende? Er rollane i verdsøkonomien i ferd med å bli bytta om? Meir konkret: er Noreg og Vesten på veg mot å bli reduserte til u-land, mens landa i det fjerne austen tek over leiarrolla i verda?

Den vestlege verda er klår over trugsmålet frå den japanske industrien og har gjort ein del for å møte han. I Noreg og i alle vestlege land blir det sagt at me må BETRE KONKURRANSE-EVNA. Metoden er friare konkurranse og innstramning i den offentlege økonomien for å auke omstillingshastigheta i næringslivet og få ned inflasjonen. Målet for Noreg er å laga varer som er billigare og betre enn dei andre landa, deriblant Japan. Thatcher, Reagan, Willoch og dei andre håper å komma seg sjolve

errike, som nyere historie har tvunget inn i denne kategorien. Norge tilhører siste kategori; de troløse *Husmannslanda*: land som frivillig legger seg inn under/lar seg kolonialisere av ei sterkere makt. Når storebroren viser svakhetstrekk, slik som Danmark i 1813, Sverige i 1905, og England i 1945, finner Norge seg en ny mester. Og når embetsmannstanden ikke får det som den vil, slik som under Folkeavstemninga i 1972, skal nasjonen straffes. Vil du ikke ha EEC, får du USA til evig tid!

Et element i en aktiv fredspolitik ville derfor være å stå mer på egne bein nasjonalt sett — og det høres ikke så dumt ut!

BÅRE

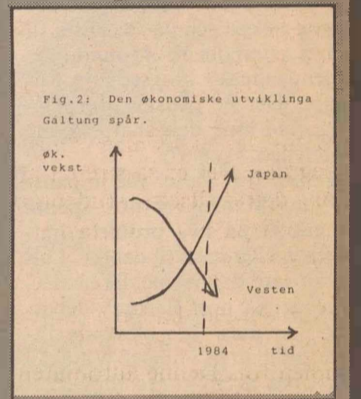
opp or bølgedalen og senda Japan ned i han, slik det er illustrert i fig. 1.

«VESTEN ER DØMT TIL Å TAPE»

Vil vesten klare å hamla opp med japanarane og dei andre ekspanderande asiatiske landa? Galtung prøvde i foredraget å ta frå folk den trua dei måtte ha på at vesten skal klara å reise kjerriinga. «Japan har eit eigenarta produksjonssystem, ikkje kapitalisme, ikkje sosialisme, men japanisme», sa Galtung. «Japanarane har avskaffa motsetnaden mellom arbeid og kapital, men beholdt effektiviteten i økonomien.»

Årsaken til suksessen såg Galtung i, av alle ting, religionen! Etter kva han sa, så var religionen i Japan, mazarabuddhismen, årsaken til fellesskapskjensla i det japanske næringslivet. Denne religionen er grunna på konfusianismen, som går inn for å fordela alle byrder likt oppe og nede i samfunnet, kunne Galtung fortelja. «Det er kombinasjonen buddhisme og konfusianismen som er nøkkelen til forståelse av framgangen. Dette er felles for alle landa som no er i økonomisk vekst i det fjerne østen, det såkalte *ichi-ban* (overs. «nummer 1»).»

Konklusjonen til Galtung var at stillinga er kritisk for vesten. Dersom dei mot formodning skulle gå dårleg med Japan, står det nye *«ichi-ban»*-land i kø for å overta. Landa i *«ichi-ban»* er Japan, Kina, Taiwan, Sør-Korea og Singapore. Den neste i køa er Kina, meinte Galtung. Dersom det no blir eit oppsving i verdsøkonomien, vil det koma i

«*ichi-ban*»-landa. «Det økonomiske tyngdepunktet i verda vil forskyva seg mot sør-aust innan 1990», var Galtung sin dystre profeti. Me har illustrert utviklinga, slik Galtung ser ho, i figur 2.

GALTUNG TØYER

Kven har rett, Galtung eller marknadskonomanen? Galtung ga fleire døme på at japanarane er i ferd med å utkonkurrera oss. Eit av dei var norsk eksport av lodde til konsum i Japan. Japan og Noreg har på denne marknaden ein typisk sentrum-periferi-relasjon. Noreg leverer råvarer (lodge og lodderogn) til videreføring i Japan, nett som eit anna uland. For Galtung var dette berre eit bevis på den almene regelen at nordmenn er sjanselause i forretningar med japanarar. Om ikkje det er ei så håplaus generalisering at det grenser til tøy, så grenser det i alle fall mot rasisme. Kvi for sel me då så mykje geitost til japanarane?

Altså voldsom dystre prognoser frå Galtung i foredraget hans. Og det virka ikkje nett som han sa det med sorg i roysta. Det virka mest som om han fryda seg over eit krakk i den vestlege sivilisasjonen, som han jo alltid har vore motstander av.

BB

Den troløse husmanns-staten Norge

For en måned tilbake innleda Johan Galtung til debatt om «Utdanning og Fred» på ISV-ISL. Mange skolefolk var møtt fram for å høra den berømte fredsforskerens synspunkter, samt for å skaffe seg gratis argumenter til støtte og oppmuntring for Fredsaka. Galtung siterte Sigmund Skard: «Jeg ønsker dere ei vanskelig og problematisk tid. Velkommen.» I tillegg kunne han berolige de fredssinteresserte lærerne med at «den som ønsker fred og ro i sinnet bør søke et anna yrke».

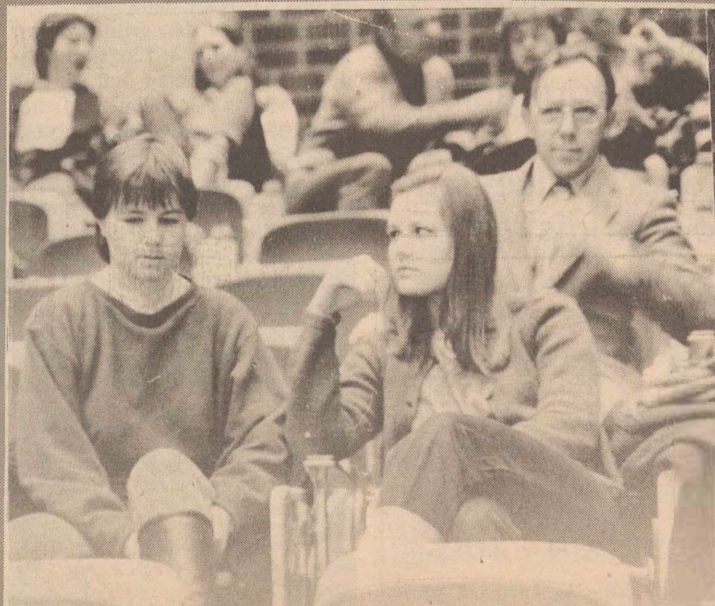
EN TING AV GANGEN
Fredsaget er altså ikke et ukomplisert forehavende; det er faktisk så komplisert at Utopia her bare skal referere ett aspekt ved Gs her-

lige kontroversielle foredrag.

ARISTOKRATLAND, BONDELAND OG HUSMANNSLAND

Galtung gir ikke Norge noe særlig flatterende plassering på det fredspolitiske kartet. Han opererer med tre kategorier land. Den første kaller han *Aristokratland*, dvs. land der adelen tidligere har hatt stor innflytelse på utenrikspolitikken. Herunder grupperer han stormaktene, nærmere bestemt Sovjet-Russland, England, Frankrike, Italia og USA (røvere/piratland).

Neste kategori er *Bonde-landa*, de nøkterne, strie, autonome som ikke tar risiker, men holder på sitt. Eksempler: Sveits, Finland, Jugoslavia, Albania og Øst-

Det nye styret i Studentsamfunnet har all ære av sitt debut-arrangement. Over 200, deriblant byens intellektuelle jet-set var møtt fram

for å debattera «Litteratur og politikk i 80-åra» i lag med Kjartan Fløgstad og Jon Michelet.

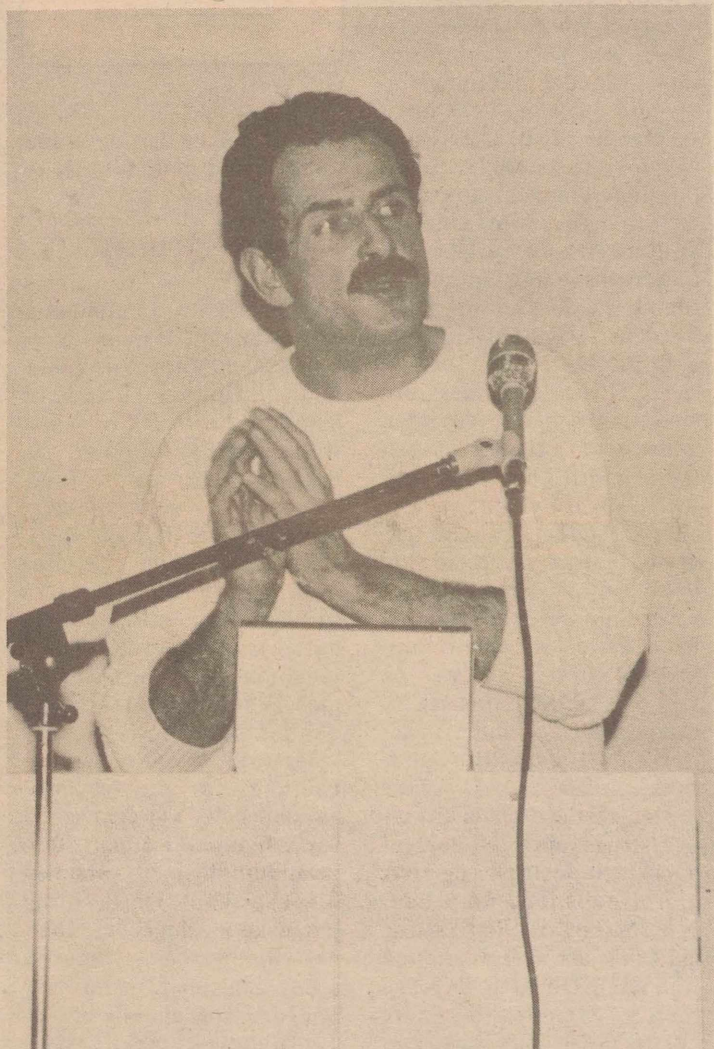
Interessant møte i Studentsamfunnet: Fløgstad og Michelet på sidelinja?

«Nordlys» har allerede slått fast at møtet var ein «selsom opplevelse», folk var meir forvirra då dei gjekk frå møtet enn då dei kom. Det har Nordlys mykje rett i. Faktum er at ikkje ein einaste person teikna seg på talarlista til debatt etter dei to 45-minutters innleiingane av Fløgstad og Michelet. Det er ganske oppsiktsvekkande med den skarpskodde møtelyden.

Temaet for møtet var jo ganske vidt. Mange var nok spente for møtet på kva problem innleiarane ville reisa til debatt. I alle fall var denne meldaren det. Ville dei ta opp Bazarov-debatten, den mest heseblesande litteraturdebatten i haust? Ville dei prata om det påståtte forfallet i den radikale ideologien og den nye utfordringa frå høgere? Ville dei, som radikale forfattarar prøva å møte desse angrepa på ein ny måte? Dette er spørsmål som sikkert opptok mange i det overveiande radikale (dristig påstand?) publikummet. Især var det vel mange som sette sin lit til Fløgstad, av di han til no har sagt så lite offentleg.

INNLEIARANE SKUFFA

Innleiingane var ein formidabel skuffelse. Ein ting var at Fløgstad prata så vanskeleg at folk mista mykje av innlegget (i alle fall ikkje Michelet, etter kva han sjølv sa), og at Michelet tydeleg-

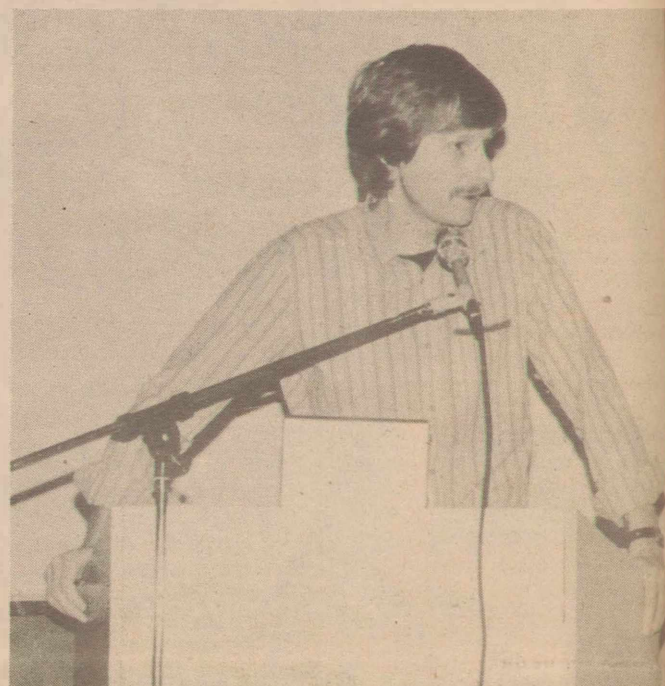

tale. Kvifor då lata skuldningane stå uimotsagte? «Berre reaksjonært vrøvl», hevda Fløgstad og nekta å gå nærare inn på saken på trass av fleire oppmodingar frå salen. For Michelet var det enkelt: han hadde ikkje fått noko ut or den debatten, sa han.

Michelet hadde ei konkret oppgave på møtet. Han ville skapa ein allianse med Fløgstad som ein lekk i ein felles frønt mot motstandarane deira: «Me er i ein situasjon der radikal litteratur ikkje har det så lett. Me blir angripne frå mange hald. Kai Skagen sitt angrep blei tatt imot med opne armar av heile høgresida.» Ein allianse Fløgstad forøvrig virka uinteressert i.

Det er å stikka hovudet i sanda å avvise kritikk i ein pressa situasjon. Det er det både Michelet og Fløgstad gjorde på møtet, og dei spelte seg ut or banen.

BB

TIME Magazine

= absolutt objektivitet

United States of A. TIME leses over hele verden.

Visste du at TIME presenterer et absolutt saklig og objektivt syn på saker og ting, høgt heva over smålige nasjonale (europiske) interesser? Hør bare her hvordan TIME reklamerer for seg sjøl (1981) — nord-amerikanerne er jo kjent for sin lamvende beskjedenhet:

«In Britain, or France or Germany, all the news — naturally

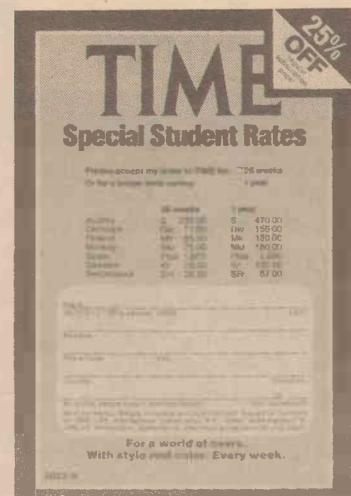
In Britain, or France or Germany, all the news — naturally enough — is presented from a British or French or German point of view. For businessmen, scholars and forward-thinkers this isn't enough. They — and that includes YOU — need a global view of the world. An informed transatlantic view — presented with freshness, frankness, originality and wit. A chance for you to be head and shoulders above traditional national opinions.

• TIME organizes the news into 25 departments for easy reference in the fields that interest you most, among them: Science, Economy, Law, Sports, Environment, Modern Living, Arts, Behaviour, Medicine, U.S. Affairs, World Politics, Europe, Books, Cinema and People.

• TIME has more correspondents internationally than any other magazine. About 200 skilled reporters stationed in capital cities and remote outposts to provide first-hand accounts of major events.

• TIME is delivered to your home at an extra charge, each week. Enjoy TIME's unique editorial style. More than 26 million people around the world read TIME each week.

TIME - The Weekly Newsmagazine
Time-Life International (Nederland)
Ottho Heldringstraat 5
1066 AZ AMSTERDAM
The Netherlands

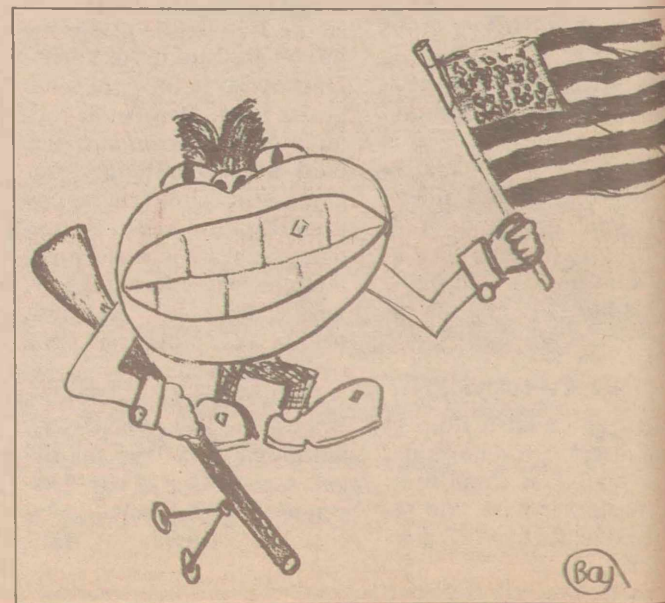

view of the world». Det er bare i «Gods own Country» de får slikt til. Når USA drar på statsbesøk (send the Marines!) rundt om i verden, dreier det seg ikke om invasjon og overgrep, bare om

legitime handlinger fra verdens politikk sin side — fordi i befinner en seg «head and shoulders above traditional national opinions».

enough — is presented from a British or French or German point of view. For businessmen, scholars and forward-thinkers this isn't enough. They — and that includes YOU — need a global view of the world. An informed transatlantic view — presented with freshness, frankness, originality and wit. A chance for you to be head and shoulders above traditional national opinions.»

Nå vet du det, les USA-tidsskriftet TIME og få «a global

Sosialesekretær

Ta kontakt hvis du trenger råd og veiledning ved personlige og sosiale vanskeligheter eller studieproblemer som ikke er faglige.

Du kan også be om informasjon av forskjellig art og få vite hvor du kan henvende deg i helse- og sosiale spørsmål og juridiske saker.

Sosialesekretær Ann Torunn Olsen, Roald Amundsens pl. 1 (Berg-bygget) kl. 9.00–15.00. Tlf. 81012. IMR, Breivika, C-109, kantineinngangen, torsdager 11.00–15.30.

vis tok sitt innlegg på sparket. Ein anna ting er kva dei sa.

Både forfattarane låg i sine skyttergraver i innbitt kamp mot monopolkapitalen (Michelet) og mediakapitalen (Fløgstad). Dei beklagde seg over desse to kreftene sin forflatande virkning på folket. Kjartan Fløgstad: «Folk er forflata. Dei er svarte hol som sluker all informasjon. Samfunnet har ikkje deltaking og engasjement (av den grunn).» Jon Michelet meinte at Fløgstad hadde eit rett syn, men han såg for akademisk på problemet. Michelet hadde før møtet vært i nærkontakt med folket, fortalte han, på Samfunnskaféen: «Der traff jeg en jeg kjente fra før. Han var blitt bleikere nå, mere dopa, og han skalv. I går ble ytterdøra hans skutt inn med hagle!» Det står dårleg til, enten med folket eller med forfattarane.

Usemja mellom innleiarane gjekk på om det var rett å gå inn i systemet (vekeblad og sensasjonspresse), slik Michelet hevda, eller om det var eit knefall for dei onde krefter, slik Fløgstad meinte.

TIME Magazine er et av de mest velrennomerte tidsskrifter fra

Forts. s. 4

Er barn uønska på student-tilstelninger?

Kristin Braa, 24, studerer datafag ved IMR i Breivika. Hun har ei lita datter, Hanne, som blir to år i april. Da Studentsamfunnet arrangerte debattmøte mellom Kjartan Fløgstad og Jon Michelet på lillescenen i Kulturhuset nå i februar, troppa Kristin opp sammen med vesle Hanne. Møtet skulle ikke komme til å forløpe slik Kristin Braa hadde tenkt seg det. Utopia har i den forbindelse hatt en samtale med henne:

Av Bent-Are Jensen

Hva skjedde?

Rett før Kjartan Fløgstad avslutta innledningen si, blei vi pælma ut. Det kom en kvinnelig student ned til meg, vi satt fremst, med en lapp (se faksimile) og ba meg gå ut med Hanne fordi hun studenten ikke klarte å konsentrere seg når Hanne var til stede.

Hanne brakte vel?

Nei, det er det jeg mener hun ikke gjorde; da kunne jeg jo ha skjønt det. Ingen er vel så overfølsomme som foreldre for at barna skal bråke ved offentlige tilstelninger. Hanne holdt seg stort sett i ro. Hun bevega seg stort sett innen en radius fra fang til golv. Hun var lykkelig, hadde det kjempegøy, fniste og lo litt av og til der hun satt og lekte med byggeklossene sine. Problemet er kanskje at hun var blikkfang. Det er vel uvant med ei pynta lita berte på golvet ved første rad.

Gikk du ut da?

Ja, hva anna kunne jeg gjøre. Ergerlig at jeg ikke fikk høre Jon Michelet.

Dro du heim?

Under pausen gikk jeg ned i gangen utafør teatersalen. Der traff jeg kjente pluss mange folk jeg aldri hadde sett før, både gutter og jenter. De kom og spurte om det virkelig var sant at jeg var pælma ut. Mange som hadde sittet rundt meg inne i lokalet, sa de syntes Hanne var kjempeslink, at hun ikke

hadde forstyrra det minste. Alle oppfordra meg til å stå på og gå inn igjen. En sa at jeg ikke måtte la en person ødelegge møtet for meg.

Det gikk ikke så bra denne gangen heller?

Jeg kvinna meg opp og gikk motvillig inn i møtesalen igjen. Det var nifst. Da alle jeg kjente hadde satt seg for debatten skulle begynne igjen, sto jeg aleine igjen med Hanne på armen bak ved døra. Og da kom det ei dame på noen og tredve rett bort til meg. Uten innledning spurte hun om jeg hadde tenkt å ha med «hun derre der» under møtet. I så fall, sa hun, at det var flere med henne som helst så at vi forlot møtet.

Hvordan følte det?

Kjentes som jeg hadde valget mellom å begynne å grine eller lappe til 'a.

Lappa du til henne?

Nei. Jeg blei lammas, sa et eller anna og før på dør. Men jeg hadde klærne våre inne i salen så vi måtte vente utafør til møtet var over. En av billett-mennene spøkte med at jeg ikke akkurat hadde fått så mye igjen for den billetten. Etterpå fortalte vennene mine at det under debatten var mye støy, at folk gikk fram og tilbake — så hvorfor enkelte ville ha oss ut når Hanne ikke brakte, forstår jeg ikke.

Hvordan er det ellers, tar du Hanne med deg der du ferdes?

Ja, ofte gjør jeg det. Det er dyrt med barnevakt, som forresten også kan være vanskelig å skaffe. Syns det er greit å ta Hanne med meg ut, det har

stort sett gått bra. Første semesteret mitt her, på samisk, hadde jeg Hanne med på alle forelesningene. Når jeg måtte hysje på Hanne, sa læreren at jeg bare måtte la barnet snakke. Han syntes det var trivelig med unger til stede. Eneste problemet var at i kantina på Brenn sto det et svært oppslag om at «hunder og barnevogner»! ikke hadde adgang, så dit fikk vi ikke gå.

Har du tenkt å foreta deg noe med saken?

Den har sine prinsipielle sider. Er det virkelig nødvendig at studenter som er foreldre, må ha en heimeværende eller barnevakt for å kunne være aktivt med i studentmiljøet? Jeg kjenner ei enslig mor som ikke kom på møtet fordi hun ikke hadde barnevakt og ikke turte ta ungen med seg. Skal Studentsamfunnet være en dødsstille forelesningssal eller et sted hvor debatten kan blomstre under avslappa forhold?

Kaci Kullmann Five tok jo ungen sin med seg på alle møter ei stund, fordi det var hensiktsmessig for henne. Og når slikt går an i Høyre, så må det vel gå an i Studentsamfunnet?

Du og en del andre har planer om å starte «Foreninga mot barnefiendlige studenter»?

Navnet er en spøk, og vi får se om det blir nødvendig. Vi, noen andre studenter med barn og jeg, sendte et brev til styret i Studentsamfunnet og til Utopia. Vi håper på svar i førstkommende nummer av avisen.

BREV FRA FORELDRE Til styret i Studentsamfunnet

Under debattmøtet mellom Kjartan Fløgstad og Jon Michelet i Studentsamfunnet for en tid siden, var vi flere foreldre som opplevde at en jente med et toårig barn ble bedt om å forlate møtet fordi ungen angivelig hadde forstyrret konsentrasjonen til en del tilstedeværende. At noen har lett for å miste konsentrasjonen må vi jo bare godta, men at de skal få bruke et barn som er i møtesalen uten å lage det minste støy, som unnskyldning for dette, reagerer vi sterkt på. Spesielt påfallende er det at det såkalte liberale studentmiljøet synes å innta en slik negativ holdning til en minoritet (i maktsammenheng) i vårt samfunn. Nå har selvsagt ikke alle studenter barn, og noen av dem som har, har også lett for å få barnepass mens

foreldrene drar på interessante møter rundt omkring i byen, men så blir det noen igjen da, som enten ikke får barnepassere eller faktisk har lyst til å ta ungene med på diverse arrangementer, som det altså skal stikkes kjepper i hjulene for. Det er nok forskjellige måter å oppdra sine barn på, men når man får dem til å sitte stille i en overfylt møtesal, så skulle faktisk det — vel å merke etter vår mening — kvalifisere til å få lov til å ta ungene med (for å se hva voksne gjør på disse viktige møtene sine...).

Dokker får nå tenke litt på det hærre og svare oss gjenna avisa om man får ha barn med sæ på møtan dokkers.

Hilsen flere foreldre i det akademiske miljøet rundt og ved UiTø.

Kan ikke du gå ut med jenta?
Eg klarer ikke å følge med. Sorry.

Svar på leserbrev til styret i Studentsamfunnet:

Vi i styret synes i grunnen at konflikten mellom folk med konsentrasjonsproblemer og småbarnsforeldre får bli et oppgjør dem imellom. Hvis noen insisterer på at en gråtende unge må forlate salen, tror vi ikke det vil være riktig av oss å sette oss imot det. En annen sak er det at vi, sikket i likhet med de aller fleste, synes det er trivelig med småbarn på møtene, og møteledelsen hadde ingenting med utvisningen av barnet på Fløgstad/Michelet-møtet å gjøre — et hyggelig besøk så len-

ge det varte. Faktisk kjente vi ikke til saken før vi så dette leserbrevet.

Nå er jo ikke situasjonen i studentpolitikken slik lenger at kandidater til Studentsamfunnsstyret stiller med et program — enhver som stiller blir mottatt med åpne armer — men etter å ha blitt valgt, kan vi godt formulere vårt parolegrunnlag slik: «Fri ferdsel mellom benkeradene for alle under fire!»

«Ubegrenset taletid for mindreårige!»

Toto Hølmebakk

Ingen annonsering, ingen kriteriar

Fast lesesalsplass på UD til dei med kontaktane i jorden

Forrige fredag byrja ryktet å gå på ISV og ISL om at det no blei utdelt faste lesesalsplassar på UB, eit krav studentane har jobba for sidan i haust. Ryktet gjekk ut på at ein kunne gå til lesesalsinspektøren og bli skriven opp med fast plass på ei liste.

På mandagen var lesesalsinspektøren borte. Dei modigaste gjekk då og leita seg opp ein ledig plass og skreiv seg sjølve opp på lista, som låg på pulten til lesesalsinspektøren. Det gjekk heilt fint. På tysdagen allereie var alle plassane utdelt. Dei som kom for seint, måtte berre gå att. Det er fleire hundre lågare grads studentar ved ISL/ISV. 150 av dei har fått fast plass.

Det har ikkje vore gjort kjent for studentane offentleg at det skulle skje ei tildeling av faste plassar på UB. Vedtaket blei fatta på eit møte i Biblioteksrådet på UB same veka som tildelinga skjedde. Det skal vera ei prøveordning ut året, og gjeld altså berre studentar frå ISV/ISL.

Biblioteksrådet vedtok ingen kriteriar for tildeling. Eit

par dagar etter vedtaket blei allikevel plassane fordelte. Det var heller ikkje då laga kriteriar. Det var visstnok Astrid Utne i administrasjonen på UB som gav klarsignal til lesesalsinspektør Lene Foss om å dela ut plassane.

Dei som no har fått fast plass på UB er dei som fyrst fekk høyra om vedtaket, altså dei med dei beste kontaktane til byråkratiet på Universitetet. Det er meir enn mystisk korleis administrasjonen på UB har klart å sjå bort frå elementære krav til rettferd ved tildelinga av lesesalsplassane. Går det verkeleg an å dela ut faste lesesalsplassar etter prinsippet: «Den som kommer fyrst til mølla får fyrst mala»?

Det måtte då gå an å setja opp ein plakat i god tid, og la-

ga eit prioriteringskriterium, til dømes etter studieansiennitet. Den tildelinga som no er

gjort, er heilt uhaldbar. Ho bør bli gjort om.

BB

Stortingsmelding 12

Stortingsmelding 12 er et forslag til modell for hvordan studiefinansieringa skal bli i fremtiden. Dvs. hvor mye penger du og jeg skal ha å leve for mens vi studerer, hvordan tilbakebetalingsvilkårene skal være, og hvilke rettigheter vi har under sykdom, svangerskap og arbeidsløshet om sommeren.

Meldinga er på sin vandring gjennom byråkratiet snirkelganger, og havner snart på Kultur- og Vitenskapskomiteens (det er vel det det heter nå) bord. Og der blir kanskje dens skjebne beseglet?

En av de største manglene ved St.meld. 12 er dens neglisjering av problemet studentenes sosiale sikkerhet. Et utdanningsfinansieringsutvalg, nedsatt i 1977, la i 1979 fram sin innstilling og pekte på nødvendigheten av syke- og svangerskapsenger for studenter. Samtidig mente utvalget at det tillegget studenter med barn får - forsørgertillegget — skulle være en fast prosent av kostnadsnormen. St.meld. 12 mener dette forsørgertillegget skal fastsettes på nytt hvert år, vurdert sammen med «andre familiepolitiske overføringsordninger», som med den innstrammingspolitikk regjeringen fører, må føre til at vi hvert år må slåss om utilstrekkelige midler.

Hvordan står det så til med studentenes sosiale sikkerhet? Sett at du blir syk under studietida, og må ta ett eller to semestre om igjen. Du kan ta lån ett år utover normert studietid, men merk deg at dette er *lån*. Som eneste gruppe i samfunnet er vi nødt til å finansiere livsopphold under sykdom. Utdanningsfinansieringsutvalget og DUK (De utdanningsssøkendes kontaktutvalg) mener at ved sykdom bør lånet ettergis for sykeperioden, minus 14 karensdager. Dette blir avvist i St.meld. 12.

Retten til å ta ett års lån ekstra gjelder også for studenter som blir gravide under studietida. Utdanningsfinansieringsutvalget foreslo at i forbindelse med svangerskap skulle 18 ukers lån ettergis — noe som sidestiller oss med resten av samfunnet. Men St.meld. 12 avviser dette med begrunnelsen at «midler som skal brukes til finansie-

ring av utdanning ikke bør brukes til å finansiere svangerskapet». Javel, men hva skal *da* finansiere svangerskap? Se det gir ikke meldinga noe svar på.

Lånet vi får i lånekassen er ment for 10 mnd. I 2 mnd. — sommermånedene — er det meningen vi skal klare oss sjøl. Ikke bare er vi den eneste gruppa i samfunnet uten lovfestet rett til ferie — men dersom vi ikke klarer å skaffe oss arbeid (som i disse arbeidsløse tider blir vanskelig for flere av oss) har vi ikke noen form for arbeidsløshets-trygd å falle tilbake på. Vi får gå på sosialkontoret da? Selv om vi — som alle andre — har rett til hjelp når vi ikke har penger til mat eller hus, avviser de fleste sosialkontor studenter som kommer og søker om hjelp. Sosialkontorene i Tromsø og Oslo (i hvert fall disse) råder i stedet studenter til å søke banker om privat lån. En kan lett tenke seg hvilken ond sirkel dette kan føre oss opp i.

Sett under ett er vi en av de svakest stilte gruppene i samfunnet når det gjelder sosial sikkerhet. Dette har betydning for oss som studerer i dag, og for hvem som vil tørre å begynne å studere. Blir det bare de med «velsituerte» foreldre?

Som sagt, snart havner Stortingsmeldinga i Stortinget. DUK-organisasjonene i Tromsø planlegger, samtidig med DUK-org. over hele landet, en aksjonsdag 29. mars for å markere motstand mot St.meld. 12. I det deadline av UTROPIA går ut, er ikke arrangementet klart, så vi kan ennå ikke si akkurat hva det blir. Men vi vil henge opp oppslag, og oppfordrer folk til å bli med. Det er viktig at vi *nå* viser politikerne hva vi mener om saken.

For DG/NSU, Lillegull Hansen

«Berre nokre ord om....»

....Bente Benjaminsen (ISL) og Bernt Aarseth (IFF), p.t. Forsheim Forskningsstasjon, Klubbvik, som har forlatt Nordens Paris til fordel for omlag 300 000 smolt og ei veglaus bygd mest utan folk, og som har det bra så lenge «Skjompilten», Noregs minste ferge (tar ein bil) er i rute. Modell av båten til venstre på biletet (halvspist).

....Solbjørg Sørensen (ISV), p.t. Madrid, Espagna, som har tatt med seg bøkene og solbrillane eit par månaders tid til sydlegare breddegrader. Hasta Luega, Solbjørg! Me ser ho her i ein testsituasjon før studieturen til Spania.

BB

«Afghanistanuka i Tromsø»

I uka 18.-26. februar arrangerte NSU og Afghanistankomiteen en landsomfattende aksjonsuke for Afghanistan. Så også her i Tromsø. I løpet av uka var vi rundt på forskjellige læresteder og holdt foredrag med lysbilder fra Afghanistan. Forhåpentligvis fikk de som var interessert anledning til å høre dette. Om kvelden torsdag 23. lånte vi Studenthuset for å arrangere et festmøte. Kjell Gjerseth, freelance journalist, debutantprisvinner med boka «Chakoo» (som har handlingen lagt til Afghanistan), den nordmann som har reist mest i og kjenner Afghanistan best, holdt et lærerrikt og underholdende innlegg. En afghansk student (dessverre husker jeg ikke navnet) for-

talte om sine opplevelser fra det okkuperte Afghanistan. Innsamlingsaksjonen den 26. februar ble en suksess, og vi klarte å få inn den summerte vi hadde satt som målsetting — 20.000. Penger som vil gå til opplæring av helsepersonell, medisiner, skolematerie riell og motstandsbevegelse. Vi vil benytte anledningen til å takke dem som gikk med bøsser, og de som ga penger. Som oppsummering vill vi si at uka var vellykket, men studentene var den gruppa som hadde håpet å aktivisere enn vi greide. Det er vanskelig å få bevegelse i studentmassen for tida, kanskje må de store spredningen av Universitetet ta skylda?

For DG/NSU og Afg.kom., Lillegull Hansen

MUSIKKPROGRAM

Mars:

Fredag 2. og lørdag 3.: Road.
Mandag 5.: UK'Subs (rock).
Fredag 9. og lørdag 10.: Henning Kvitnes Next Step.
Onsdag 14.: Bag of Rhythm (reggae).
Fredag 16. og lørdag 17.: Kick (AMO-arr.).
Søndag 18.: Anne Marie Giørts Kvintett.
Fredag 23. og lørdag 24.:
Tromsø Rhyth & Bluesband (AMO-arr.).
Fredag 30. og lørdag 31.: Synkh (AMO-arr.).

April:

Fredag 6. og lørdag 7.: Spez med Britt Eva.
Onsdag 11.: Jazzå.
Fredag 13. og lørdag 14.: Ørjan Band (AMO-arr.).
Lørdag 21.: AMO-arr.
Onsdag 25.: Gøsta Linderholm
Torsdag 26.: Gøsta Linderholm (Kulturhuset).
Fredag 27. og lørdag 28.: Blueslaget.

Mai:

Torsdag 3., fredag 4. og lørdag 5.:
Mississippi Delta Blues Band.
Fredag 11. og lørdag 12.: Moment 82.
Onsdag 16.: Povl Dissing & Peter Thorup.
Fredag 18. og lørdag 19.: AMO-arr.
Fredag 25. og lørdag 26.: AMO-arr.

CANTO GENERAL Et Latinamerikansk musikkprogram

CANTO GENERAL

ET LATINAMERIKANSK KONSERTPROGRAM

Søndag den 8. april skal Blandakoret Nordaførr ha konsert i Kulturhusets store sal. Enkelte vil vel kjenne igjen programmet fra i fjor vår. Det gjorde stor lykke på festspillene i Harstad og på korets 10 års jubileumskonsert på museet.

Programmet handler om Latin-Amerika og om frihetskamp. Dette er fortsatt et veldig aktuelt tema, i tillegg til at verket «Canto General» er et så fascinerende og spennende stykke musikk. Vi kunne ikke gi det opp. Vi synger 4 sanger fra Pablo Nerudas og Mikis Theodorakis Canto General (den store sangen) og tre andre latinamerikanske sanger.

Pablo Neruda var en chilensk dikter. Han var politiker og ambassadør for Allendes regjering i Paris fra 1970 til 1973. Han har utallige diktsamlinger og fikk for sitt arbeid Leninprisen i 1953 og Nobelprisen i litteratur i 1971. Hans Canto General er et imponerende diktverk. I mer enn 80 sanger fordelt på 15 avdelinger beskriver han Chile og hele det latinamerikanske kontinentet. I en strøm av bilder skildrer

han Latin-Amerikas fjell og elver, dets planter, dyr og mennesker, og deres kamp gjennom århundrer for sin natur, historie og kultur. En kamp mot eldre og nyere conquistadorers utsugning av dette kontinentet.

I motsetning til mye av det Neruda har skrevet er Canto General preget av håp og tro på at Latin-Amerikas folk, gjennom fellesskap og solidaritet skal klare å gjøre opprør mot urettferdigheten.

EG SKAL LEVA (voy a vivir)

Eg skal ikkje døy. No går eg ut, i denne dagen full av vulkanar, på veg til massane, til livet. Her let eg alt i orden etter meg, i dag då gansterane går omkring med den «vestlege kulturen» under armen, med hendene som drep i Spania og galgane som svingar i Athen og uretten som styrer i Chile, og ein gong endar der.

Blandakoret Nordaførr med dirigent Anniken Dublin. Foto: Tromsø

Her stoggar eg
blant ord og folk og vegar
som ventar meg på ny, og slår
på døra mi med stjerne tunge
hender

Tolv av disse diktene har den greske komponisten Mikis Theodorakis satt musikk til. Han begynte sin karriere som klassiskkomponist, men har laget mange viser med musikk som bygger på den greske folkemusikken, og med tekster av samfunnsengasjerte poeter. Før og under militærdiktaturet i Hellas var dette en viktigere måte å skrive musikk på enn å lage symfonier. Med disse visene skapte han et bevisst publikum både i og utenfor Hellas. Det er vel først og fremst denne musikken som har gjort ham kjent her i Norge.

Både Pablo Neruda og Mikis Theodorakis måtte betale sårt for sitt samfunnsengasjement i henholdsvis Hellas' og Chiles fengsler og torturkamre.

I januar 1971 kom Theodorakis til Chile som Allendes gjest. Han var syk og nedbrutt etter juntaens tortur mot han selv og hans folk. Han ble betatt av dette landet, og det chilenske folket. Som takk for gjestfriheten ville han sette musikk til et utvalg av Nerudas dikt. Allerede året etter ble det i Argentina framført noen smakebiter som en opptakt til

planleggingen og gjennomføringen av Canto General del 1. Premieren skulle finne sted på den store stadioen i Santiago, sept. 1973. Neruda skulle selv deklamere egne dikt. Alt var nøye forberedt. På premiere-dagen derimot var stadioen fylt til siste plass med politiske fanger. Demokratiet entusiasme, kreativitet og livsmot, symbolisert ved Nerudas og Theodorakis arbeid ble med ett slag knust av militærdiktaturets jernklør. Victor Jara ble torturert og døde. Allende var død. Neruda døde like etterpå.

Det gode og fruktbare samarbeidet ble hardt og brutalt avbrutt, og Theodorakis fikk nok en gang se et land og en «menneskehet» bli knust under et militærkupp.

Det tok lang tid før Theodorakis tok opp arbeidet med Canto General igjen på egenhånd. Men sommeren 1980 ble arbeidet fullført. Hele verket består av 13 satter/dikt, og det tar hele to timer og tjue minutter å framføre det. En av disse satsene har Theodorakis satt tekst til:

NERUDA REQUIEM (utdrag)

Tårar før de levande
Amerika slavinna
Slavar alle folk
Tår øgda
Du var den siste solen
Nu härskar de forkrympte
Jorden blev föräldralös.

Et svensk kor øvde inn dette enorme verket i samarbeid med Theodorakis selv, og dro på Europa-turné. Verket krever i sin helhet 80 til 90 sangere, solister og 16 musikere. Turneen ble

en kjempesuksess, med fulle hus overalt.

Theodorakis og Nerudas verk fikk en veldig og velfortjent mottagelse i Europa. Verket er også gitt ut på plate.

AMERIKA I OPPRØR - AMERIKA INSURECTA

I dag skal du stige av kolet og doggen.
I dag skal du komme og ryste portane
med mishandla hender, med stumpar
av overlevande sjeler, med klynger
av blikk som døden ikkje har slökka
væpna med dystert verktøy
under klea.

Det står som nevnt også tre andre sanger på programmet vårt. De er laget av bl.a. Violetta Para og Victor Jara. Violetta Para var en chilensk billedkunstner, komponist, dikter og sanger. Hun var en nøkkelperson i chilensk kulturliv, men døde tidlig i 1967. Et av hennes viktige budskap til oss er: «for at verden skal kunne overleve, så er menneskekjærligheten er viktig kilde å hente kraft fra». Hennes sanger er kjente og populære i mange land.

Victor Jara har de fleste hørt om. Han var en chilensk teaterinstruktør, komponist, sanger og forfatter. Sammen med Violetta Para var han med og dannet, og ble en av drivkreftene innen «den nye sangen». En ny retning innen sang og musikk på 60-tallet, med sterk appell til studenter og arbeidere. Han var svært populær

blant det chilenske folk. Da kuppet kom i 1973 ble han internert på stadioen i Santiago og senere skutt da han fikk de andre fangene til å synge med.

Det har krevd en masse arbeid å få satt opp dette programmet, både for kormedlemmer, dirigent og musikere. Uten profesjonell hjelp hadde vi neppe klart det. Blant andre har Ola Moum, Paul Erik Hansen og Greta Skau hjulpet oss med regi, instruksjon og tekstuttale. Vi synger jo på spansk!

Det vi håper å oppnå med dette solidaritetsprogrammet for Latin-Amerika, er å klare å fremføre budskapet som ligger i disse sangene på en slik måte at det når fram til folk. Det er det viktigste. VI DRIVER SOLIDARITETSARBEID PÅ VÅR MÅTE.

Et kormedlem

8. MARS I FOKUS

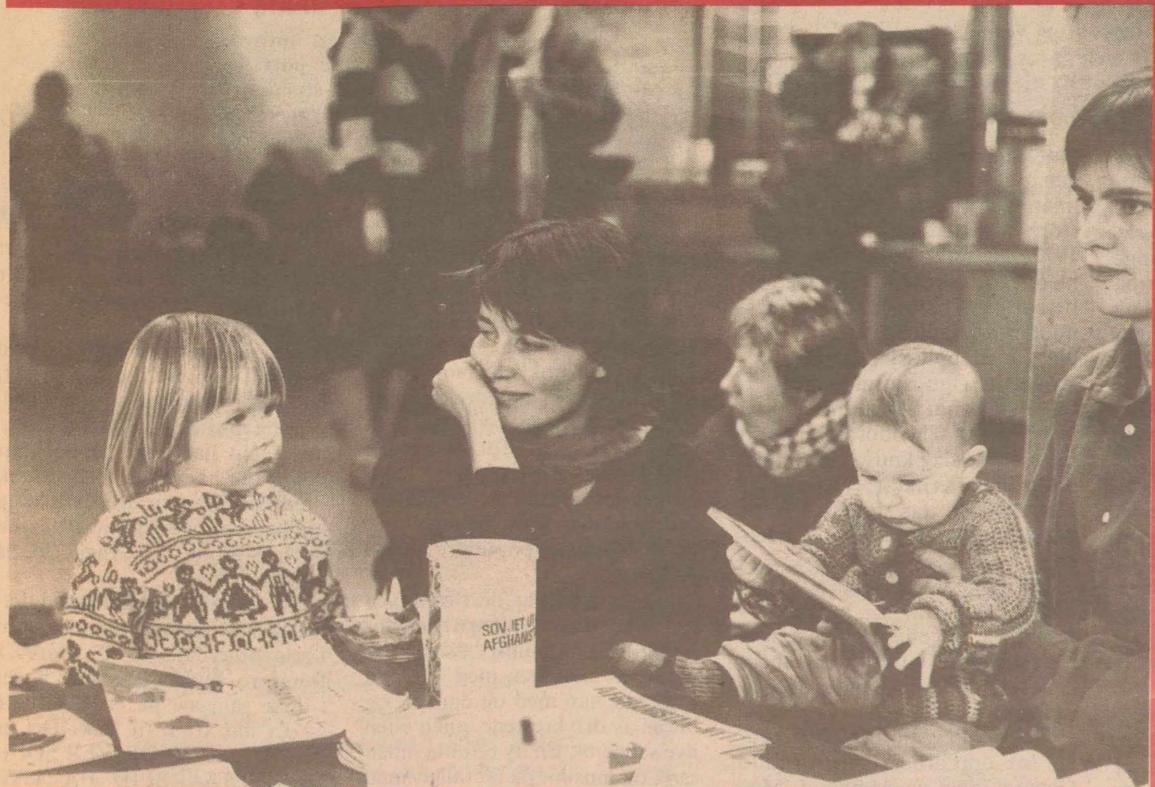

Lørdag 3. mars var det kvinnekafe i foajeen på Fokus. Her fikk organisasjonene presentere seg og selge sitt materiell, samtidig som man kunne få informasjon om hva de forskjellige sto for.

Det var 8. Marskomiteen som arrangerte dette. En fin oppkjøring til selve dagen, 8. mars.

Det så ut til å være et vellykket arrangement. Foajeen var ikke full, men det strømmet stadig folk til og fra, alt i alt ble det en god del besøkende.

Utopia viser noen bilder fra dagen og kan informere om, for evt. interesserte, at SOLIDARITET Norge-Polen avd. Tromsø starter en studiesirkel den 22. mars. Denne studiesirkelen tar for seg Polens historie. Nærmere opplysninger kan hentes hos gruppa.

KIK
Kvinner i kamp

KIK står for "kvinner i kamp"

KIK består av kvinner som tenner oppløsnings og kampoppløsnings

KIK står for at alle kvinner skal kunne lære å forsvare seg.

KIK bruker beste tekniske instruksjoner

KIK -Trenings for tilbed om nybyfarturs, skolegårder, leire og nepelstegnalerger

Vi er verd å forsvare.

Det er ikke berre døden ei som kan utsettes for vilt - du og ditt liv er verd å leve - uten frykt og fornæring.

Din kropp kan brukes til å forsvare deg.

Du har rett til å gå bort du vil og når du vil - uten meddelelse.

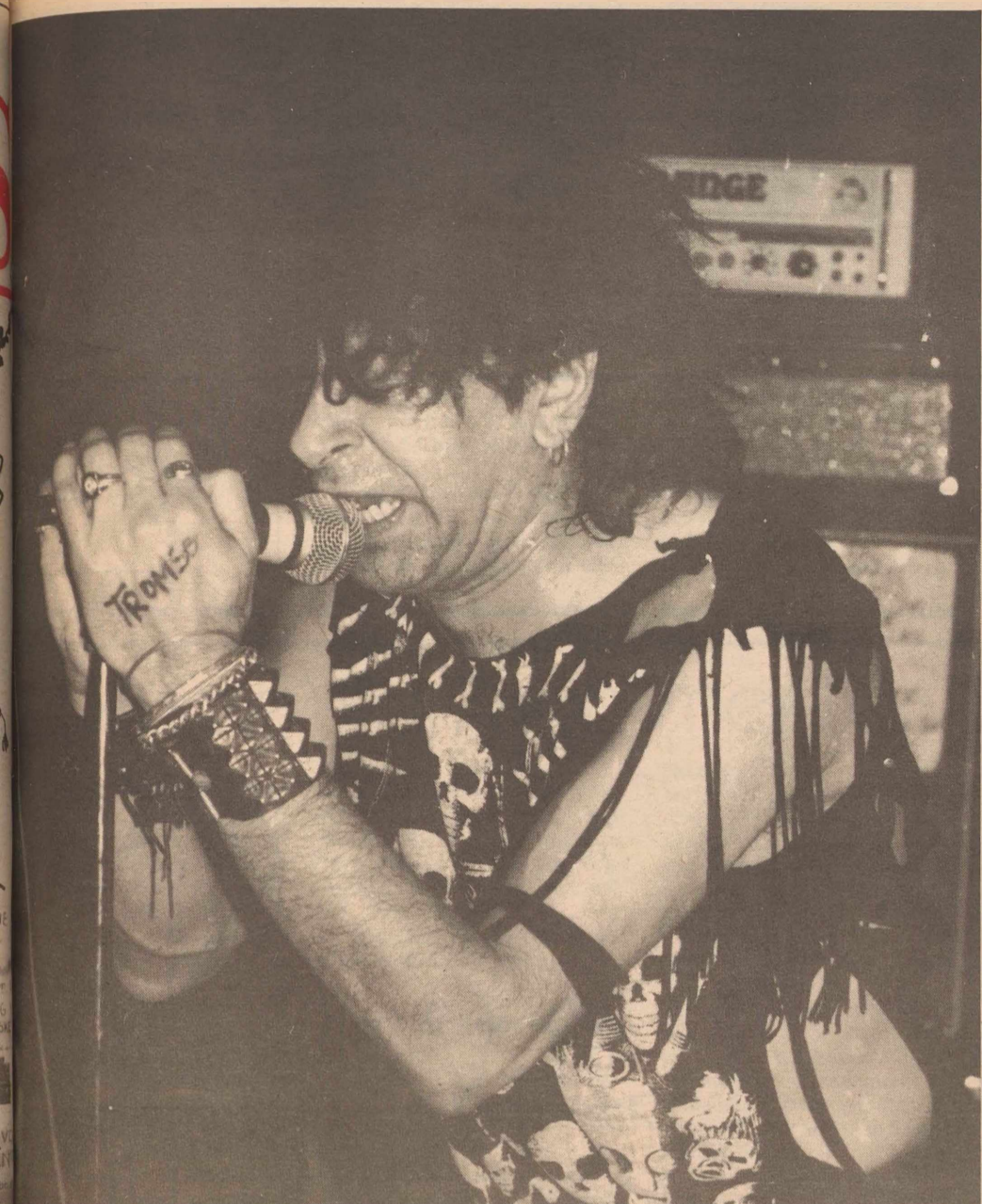
Det er berre du som kan forsvare deg.

Tren sjølforsvar.

Dette er det eneste Utopias «uskre medarbeider fikk ta festen på Prelaten bombetrusselen ko vi måtte evakuere st Triste greier at slikt skje. Det ødela en et hyggelig samvær, hadde alle odds me denne 8. mars dage

U.K. - SUBS

The Old Wild Men

WHERE ARE MY BOYS?
THEY ARE OVER THE HILLS
AND FAR AWAY,
BUT THEY'RE STILL GONNA
PLAY GUITAR
THEY ARE BROKEN MEN
WHO LIE LOW
WAITING FOR MIRACLES

(10CC, noe vridd)

UK SUBS hører til de gamle
berne i det faget som kalles

«ungdomskultur», det så man på Ungdommens Hus på åpningsdagen. En gammel, men fremdeles vital vokalist satte PA-anlegget på en hard prøve. Resten av bandet (bare barna i forhold) gjorde sitt beste de også. En stakars fotograf har ikke mye sjans når det stimer 120 illsinte decibel inn i øret. Etter hvert var det bare den gode, gamle zoom-linsa som kunne brukes. På ti meters hold ble i hvert fall tupeen liggende på skallen, vrent, men

dog på plass.

Og «The Old Wild Men» dundra videre. Noen av låtene falt også anmelderen i smak, selv om undertegnede egentlig ikke er så svak for gamle engelske pøkeband. På den annen side; folk så ut til å trives, og da bør enhver anmelder med respekt for seg sjøl holde kjef. (Og heller reflektere litt over «The Old Wild Men».)

OUR MAN IN PARADISE — MUSIKKANMELDELSE

Av Einar Magnussen

Cutting Edge:
Morten Halle: saksofoner,
klaver
Knut Værnes: gitarer
Rune Klakegg: keyboards
Edvard Askeland: bass
Frank Jakobsen: trommer
ODIN plateforlag

Mange har lurt på hvor det ble av Cutting Edge etter at gruppa ga ut sin første LP. Her kommer et entusiastisk svar: Med to andre og helferske LP, «Our man in Paradise», står gruppa frem som et av de sprengte norske band på lenge. Det er ikke så lite! For de som måtte ha behov for å tvinge musikken inn i båser, kan jeg love at Cutting Edge volder hodebry. Her smelter ulike stilarter og musikkformer sammen til noe eget. Musikken henger i hop og har et vingspenn som få andre norske grupper makter i dagens musikkindustri.

For meg framstår gruppas musikk som en slags sprengende jazz-rock som ikke mangler elementer fra helt andre musikkformer. Noe mellom jazz og rock riktignok, men på kryss og tvers av tradisjonelle grenser. For her er drivende funk-låter, rolige ballader og gjennomkomponerte låter i jazzens grenseland.

Gruppa presenterte en del av musikken fra siste plata på Molde-festivalen i fjor. Ellers møter vi nye låter. Etter en lang turné i høst gikk musikerne i studio og laget denne plata. Og den sitter!

Åpningslåten er «Plummen i egget» av Rune Klakegg, som står for de fleste komposisjonene på denne LP'n. Gjennomkomponert musikk uten for lange solistiske innslag, men med Morten Halle i storform. De knappe temaene synger ordentlig i drivende rytmisk selskap. Dette er musikk til å bli glad av. Her er det rom for rolig, meditativ ballade og ekstatiske utbrudd i en og samme låt. Det underlige er at selv om de fleste i gruppa skriver låter, så lyder virkelig musikken helsefølt og framstår som gruppa sin musikk.

Det er disiplin og nerve i samspillet. Ingen får kjøre seg ut uten at hele gruppa pulserer med. Det er i denne disiplinen at de solistiske innfallene kommer spontant og fritt. «Unsafe» og «Levende død» av Morten Halle er to ballader med vakker og human saksofon. Men ikke to vanlige ballader. Musikken spinner videre, omformes rytmisk, og nye temaer

synger med. Det kan eksplodere i utfoldelse, og brått vende tilbake til åpningstonene. I den siste balladen svarer Knut Værnes' gitar, og musikken spinner videre i samspill med nye vibrasjoner og mer rom.

Rune Klakeggs komposisjoner dominerer, og «Afeitadoras solamente» og «Fugler i magen» hører til det beste på plata. Drivende synth-spill og funk-rytmer med en nesten kontrapunktisk stemmeføring. Det er alltid samstemthet mellom det akustiske og det elektriske i lydbildet. Selv har min toleranse for strøm og elektrisk musikk blitt hevet adskillige hakk etter å ha hørt Cutting Edge.

Den siste låta på plata heter «Hengt opp», og er et sprøtt lappverk av ulike former. Midt-delen i sambarytmer og Knut Værnes' akustiske gitar i dialog med svingende sax-spill. Den høyt oppdrevne musikken toner ut i en fin ballade, og plata er dessverre slutt. Det er mye vakker musikk de vel førti minuttene det hele står på, for den som tar seg tid til å lytte.

Leserne av UTROPIA tror kanskje at undertegnede tror at han selv har vært i Paradiset, men det var ikke meningen: Cutting Edge har laga en nydelig plate. Gå og kjøp den!

KULTURHUSET - FOR PUDDELMAFIAEN?

Av Ole Berthelsen

— Nei, sier Ulf Jenssen, sjefen på «bruket».

— Nei, sier **UTROPIA**, etter lange studier i marken.

Det kunne se ut som om deler av kulturlivet fikk en fet åpning på 1984. Allerede etter 14 dager ség smokingkledde og kjolebenede individer inn i foajeen på det nye Kulturhuset, blant andre Sonja og andre kulturpersonligheter. Apninga var fryktinngytende, faktisk såpass sterk at vi lurte på om ikke overskrifta var berettiget. Men etter som tida gikk fant vi ut at vi i alle tilfelle måtte sette spørsmålsteget bak overskrifta, som kjent eksisterer ikke tendensiøse artikler i avisa.

LE MAFIA DES PUDDLES

Uttrykket «Puddelmafia» var opprinnelig tiltenkt visse elementer fra de høyere sosiale sjikt i Frogner/Uranienborg-området i Oslo. De er lett gjenkjennelige på sine små, rosa og meget aggressive pudler, samt farget hår og strykejern i håndvesken. (Hendig ved forsering av lange trikkekøer.) Nå har vi ikke observert en eneste rosa puddel i Tromsø by (det kan ha noe med klimaet å gjøre), men uttrykket kan også brukes om veletablerte borgere generelt, med eller uten pudler.

«KULTURHUSSYNDROMET»

Kulturlivet i Norge lever et rastløst liv mellom budsjettposter og «provisoriske» løsninger. Kultur er dårlig butikk, ergo blir støtta deretter. Samtidig legger de fleste politikere vekt på betydningen av et rikt kulturliv, i hvert fall i valgår. Resultatet blir skipertak, gi-

gantprosjekter blir satt i gang for liksom å markere at «joda, vi er med dere». På den måten fikk Oslo sitt konserthus til 220 mill. '78-kroner, og nå er man i gang med bygginga av et nytt gigantprosjekt; Det Norske Teater.

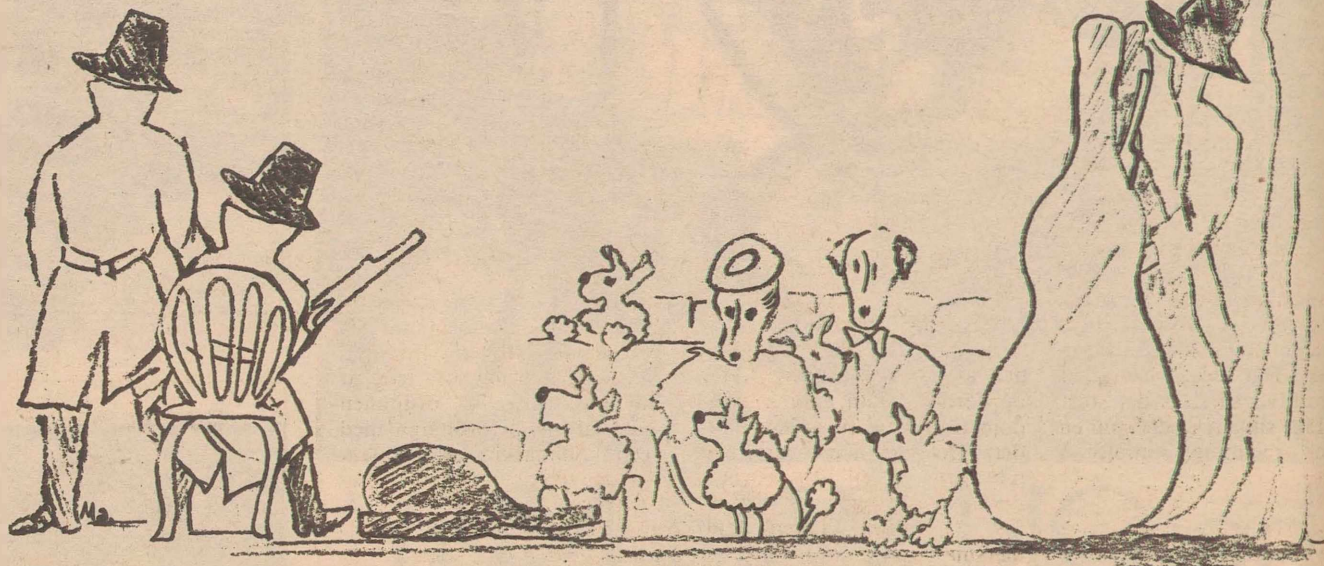
Og her i Tromsø står den nye Kulturbastionen ferdig, 57,5 mill. kostet den (siste kostnadsoverslag). Av det betaler staten 22 mill., Tromsø Arbeiderforening 4 mill. Resten blir det kommunen som må betale. Med slike tall i lufta er det viktig å undersøke om Huset virkelig kommer alle til gode, eller om det blir en tumleplass for de få. (Puddelmafiaen om man vil.)

TO FLUER I ETT JAFS

En av hovedgrunnene for bygginga av Huset var at Hologland Teater skulle få skikkelige lokaler. De hadde selv fått merke ordet «provisorisk» noen år.

Heldigvis for HT, og heldigvis for Kulturhuset ble «innvielsessykket» «Petter Dass» en suksess. HT fikk bevist at folk vil ha teater. Kulturhuset fikk bevist at det ikke bare var en plass for Puddelmafiaen.

Men hva med bruken etter «Petter Dass»? Ulf Jenssen, den allestedsnærværende sjef for K. Huset mener bruken hittil viser en bra spredning på brukergruppene; Byorkestret, Totalteatret, Tromsølat, Kammerorkester, Studentsamfunnet m.m., og nå sist; Opera, retter sagt operette. (Den Glade Enke)

— Alle som har villet har fått plass til arrangementer, men personlig kunne jeg ønske meg at tilbudet til barn og ungdom hadde

vært bedre, men kulturlivet ser ut til å være lite innretta på disse gruppene.

— Men er det ikke mange som kvier seg for å arrangere ting på K.Huset fordi det blir for dyrt?

— Som regel er det ikke leia som er det største problemet for arrangører, men artisthonorarer.

Kulturhuset tar 600,- for leie av Lillesalen (ca. 200 plasser), pluss 7,5 % av billettsalget, til dekning av vakthold etc. Storsalen koster 2000,- pr. kveld, pluss 15% av billettsalget.

— Men hva med Åge Aleksandersen, for eksempel, hvorfor blei ikke Kulturhuset brukt i stedet for Fokus?

— Det var på grunn av størrelsen på salen, Storsalen tar ca. 600 tilskuere, og det er for lite. Fokus tar ca. 700 og arrangørene ville ha flest mulig, sier hr. Jenssen.

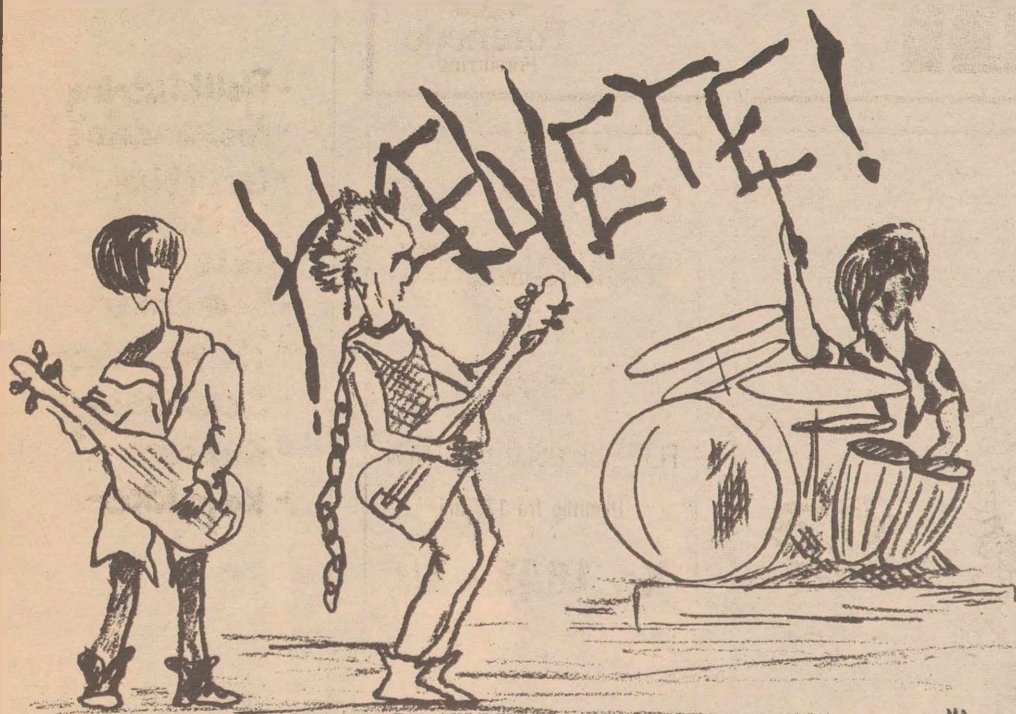
— Dessuten er bruken av Huset sosialt og økonomisk betinget, det kan hende det er grupper som ikke ønsker å bruke K.Huset, men heller vil være andre steder.

— Grupper rundt Ungdommens Hus, for eksempel?

— Kanskje.

IKKE STRATOCASTER I BYORKESTRET

Helt til slutt skal vi bare få ta med en oppsnappet kommentar fra et herværende medlem i Byorkestret; det rådet visstnok sterk misnøye blant medlemmene på grunn av akustikken i Lillesalen. På den annen side har folk fra rockemiljøet klaget på akustikken i Storsalen, så det går vel kanskje opp?

Tor Haugens vandreskjold For avsindig PR-kåthet

Redaksjonen er overveldet, overlykkelig og overarbeidet. Vi har igjen fått en kandidat til Skjoldet som på alle måter tilfredsstiller kriteriet til utdeling, også punktet «avsindig» som har vært den store kneika for 1984-kandidatene.

— Vi er overveldet over arbeidet som har blitt nedlagt.

— Vi er overlykkelige over responsen.

— og vi er overarbeidet etter å ha redigert, makulert, kopiert, diskutert, kverulert og arkivert det overveldende mate-

riale Tor Haugen har lagt for dagen for å komme i betraktning.

— og det har lyktes, hvem andre greier å få nesten en hel side *alene* i UTROPIA? Riktignok kostet det flesk; to ukers opphold i Murmansk for hele redaksjonen var prisen, men er man PR-kåt, så er man PR-kåt. Månedens bragd bør stå som et lysende eksempel på PR-kåthetens himmel. Den vil ikke bli glemt. — Skjoldet er ditt, Haugen (til neste gang).

Redaksjonen

Allmøteparodi

Siste utgave av UTROPIA retter søkelyset på «det direkte demokratiet» for studentene ved vårt Universitet. Blant annet ser en på måten nærradioen gikk frem på under hovedallmøtet før jul, da det ble vedtatt at semesteravgifta skulle heves med kr 15,- (til finansiering av nærradiodrift).

— For undertegnede som alltid har vært motstander av «allmøte-demagogi», er det artig å se at UTROPIA engasjerer seg i saken. Men jeg synes at koblingen «hvordan små, godt organiserte pressgrupper dominerer Hovedallmøta» og oppslaget om måten radioen gikk frem på for å skaffe penger, er uheldig.

Riktignok går det frem av artikkelen at nærradioen ikke gjorde noe umoralsk ved å møte opp i flertall på et hovedallmøte.

— Og at måten vedtaket ble fattet på er «korrekt ifølge prinsippa for studentdemokrati her på Universitetet». Men den som bare leser overskrifta og innledninga vil sitte igjen med et feilaktig inntrykk. Min mening er at UTROPIA bør være forsiktig med denne type oppslag.

HOVEDALLMØTE AV I DAG

I dag er Hovedallmøtet studentenes høyeste organ. Gjennom 70-årene har allmøtet vært drevet av «profesjonelle» aktivister i sin eksklusive lek som representanter for Tromsø-studentene. Tromsøs innbyggere har sett på virksomheten som et liv i akvarium, og har aldri tatt den alvorlig. Dette har vært med på å drepe studentdemokratiet her i byen. Jeg tror derimot at et repre-

sentativt demokrati vil gjøre det meningsfylt for alle studentgrupper å delta i det studentpolitiske arbeidet.

For en slik ordning gjelder tre viktige prinsipper:

1. De som ønsker det, må få anledning til å stemme, uten at det stilles krav til aktivitet eller deltagelse, bortsett fra fram møte i valglokalet.

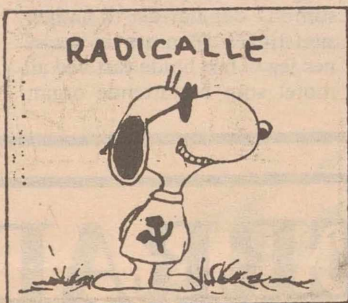
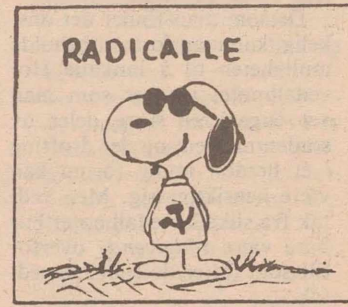
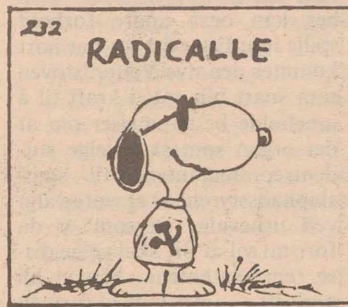
2. Fordelinga av representanter må skje på en slik måte at de ulike grupperingene blir sikret en representasjon som står i forhold til gruppens oppslutning blant velgerne.

3. Valget må være hemmelig, og foregå skriftlig. Det at flertallsvalget gir den største grupperingen alle representantene, har bidratt til å ødelegge interessen for studentpolitisk arbeid. Interessen er knyttet til at alle grupper har mulighet til å gjøre sitt syn gjeldende på flere nivå.

Motstandere av representativt demokrati (urnvalg) hevder at en slik ordning vil ødelegge allmøtet. — Tvert imot! Det motsatte er tilfellet. Når representantene kommer fra ulike grupperinger vil flere gi sitt syn til kjennet. Dermed vil ikke den ene gruppen alltid dominere.

Til slutt lar jeg Snoopy ta den siste replikken:

Tor Haugen

Dokumentar/kommentar

Av Tor Haugen

Har lest siste nummer av UTROPIA, og ønsker å komme med noen bemerkninger. På side 2, under overskrifta: «NY GIV! — KNUSENDE SAKLIG KRITIKK AV UTROPIA I 'NORDLYS'» imøtegås en harselas-notis i 'Nordlys' om vår avis. Jeg tillater meg å følge på:

I vedlagte avisutklipp fra ons. 11. jan. i år, viser Nordlys seg fra sin rette side: Vi alene vet best. Når avisen har gjort noe positivt, så slås det stort opp. Like sikkert er det som en våt og regntung sommer i Tromsø.

— Hva om de hadde gjort slike ransaker på alle sine større nyhetsoppslag? Det ville blitt en «selsom leseropplevelse» (for å bruke deres ord om UTROPIA).

ter flyttinga til Breivika.

De fleste innbyggerne i landet arbeider for å øke sin egen velferd. Får en det ikke bedre, så skal man i hvert fall sørge for at ingen andre får det bedre. Det er Norsk.

Nei, disse telefon-artiklene slukker alle mine lys!

SELSOM LESEROPPLEVELSE

er også artikkelen «Sovjet kaller!» (på deg). Særlig i kjølvannet av Treholt-affæren. Her oppfordres sunn, norsk ungdom til å reise til «grannlandet». Det vises til en «ustyrtelig morsom» tur til Murmansk i desember '83 hvor artikkelforfatterne deltok. Turen «gav mersmak» (bismak?).

Jeg har selv vært i Sovjet et par ganger. Først på grunn av nysgjerrighet til Murmansk,

ten opp. Prisen er satt til kr 1,-, heter det. For at studentene ikke skal «kopiere bøkene i stedet for å kjøpe dem». Og for å vise «solidaritet» med studentene på andre universiteter som må betale kr 1,- pr. kopi.

Studentøkonomien er som kjent ikke god. Man må utnytte de fordelene en har. Etter tall fra «sikre kilder», koster det UB ca. kr 0,30 pr. kopi, m.a.o. ca. 0,70 kr netto fortjeneste.

Mitt tips er: Studentenes Arbeidsutvalg (AU) på ISL/ISV ringer til et firma som leier ut kopimaskiner. Er disiplinen god, vil en «nyordning» med egen kopimaskin komme studentene til gode i form av «astronomiske» økonomiske gevinster. Penger som kan benyttes til å ringe for i stedet!

LYKKE TIL!

«Neptun» i Murmansk. Bildet viser uer og blåkveite. Fyrstikkelsen på bildet er av naturlig størrelse.

— Daglige dementier og gremmeler. Nordlys kjører elens en bevisst silingspolitikk ved valg av stoff. Derfor, uten noen som helst form for baktanker, spør jeg: (5/3-84) Hvor er det blitt av de politiske meningsmålingene de siste to-tre månedene?

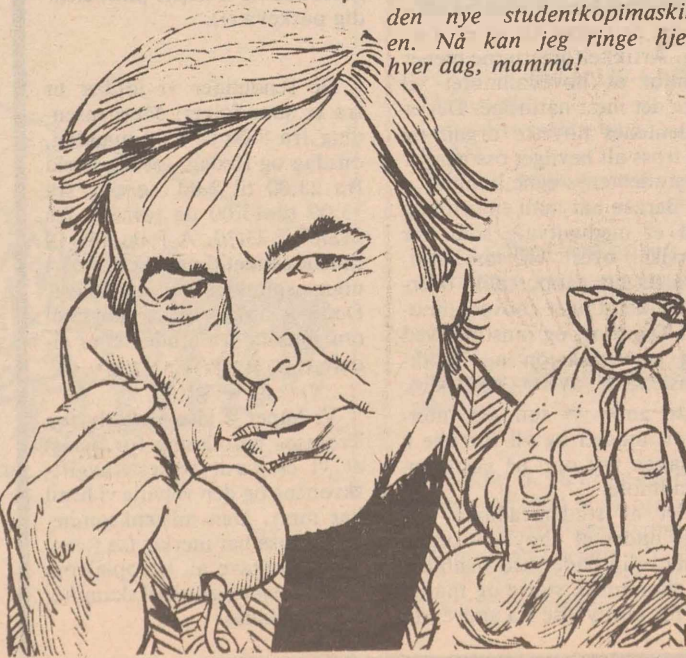
Selsom leseropplevelse blir også UTROPIAs artikkel om «telefonavsløringer» i siste nummer. Artiklene representerer en norsk tankegang en heldigvis skal lete lenge etter. Typisk norsk. Misunnelse. Noen dypt analyse er ikke nødvendig, tilross for at det finnes en rekke gode argumenter for at dagens telefonordning bør fortsette. IFF har fortsatt mulighet for «017-metoden». ISL/ISV har det ikke lenger et-

tersom det er en av verdens største fiskehavner. Vi besøkte noen fiskebutikker. Vedlagt et bilde av fisken som butikkene solgte.

— Senere har jeg besøkt Moskva. For den som vil oppleve noe nytt og spennende, er Sovjet målet. Men for den som ikke vil: — gå på WC uten toalettpapir, risikere livet i drosjer, drikke vann på togene av samme glass som alle de andre passasjerene, selge dongeribukse sine, innånde møkkklukt i gatene (på grunn av uraffinert bensin), være fullstendig uten rettigheter som fotgjenger, få hotellrom uten gardiner m.m., så er Sovjet ikke målet! Jeg ønsker eventuelle «grannlandsfarere» god tur!

SELSOM LESEROPPLEVELSE

er det en sitter igjen med etter å ha lest intervju-artikkelen om UB. Blant annet tas kopiavgif-

— Jeg har allerede spart hundre kroner etter at vi fikk den nye studentkopimaskinen. Nå kan jeg ringe hjem hver dag, mamma!

Akademikere får forsikringer til medlemspris.

Kontakt Forenede i tlf. (083) 83671, og du får vite mer.

af

Forenede Forsikring

STUDENTER SOMMERENS BESTE TILBUD??

FLYREISE OSLO til ATHEN

Ukentlig fra 17. juni

Kr. 1845,- t/r

Bestilling hos:

UNIVERSITETENES REISEBYRÅ
Breivika · Postboks 865
9001 Tromsø · Norway

Høyfjellsspesialisten

Nord

Utstyr for:

- Fjellklatring
- Brevandring
- Grotting
- Skiturer
- Telt
- Soveposer
- Ryggsekker
- Bekledning
- Kanoer
- Kajakker

TINDLOFTET
KLATRE · BRE · OG FJELLUTSTYR
STORST. 58 · TROMSØ · TLF.: (083) 85103

Bort med hovedallmøtet

Av Jarle Weigård

I forrige nr. av «UTROPIA» (nr. 1/84) rettes søkelyset på hvordan Hovedallmøtet — Tromsøstudentenes øverste organ — i praksis fungerer i dag. Gjennom en usignert — (kan synspunktene dermed regnes som redaksjonens syn?) — kommentarartikkel tas det videre til orde for at Hovedallmøtet (HAM) nå bør erstattes av et representativt organ valgt ved «listevalg».

La meg allerede i utgangspunktet gjøre det klart at jeg i hovedsak deler de konklusjonene artikkelforfatteren kommer til: HAM har for lengst overlevd seg selv! Oppslutningen om møtene de 4-5 årene jeg har vanket der, har stort sett variert mellom 20 og 30 personer (noen ganger enda mindre!), dvs. ca. 1,5% av de stemmeberettigede. Ingen ting tyder heller på at interessen for å delta i slike fora er stigende. I det lange løp virker det selvsagt undergravende på tilliten til et organ så totalt uten representativitet skal fatte vedtak på vegne av alle studentene. Det gjelder både internt (overfor studentgrunnplanet), såvel som utad (overfor Universitetets, Samskipnadens og NSUs bestemte organer, overfor offentlige myndigheter og offentligheten).

Et stykke på vei tok man konsekvensene av Hovedallmøtets krise da man for få år

siden vedtok å opprette et representativt organ — Studentrådet (SR) — ved siden av HAM. Jeg mener SR er en modell det er vel verd å bygge videre på, og erfaringene i den tid som er gått synes jeg skulle tilsi at man nå tar skrittet fullt ut og avskaffer HAM i sin nåværende form og gjør SR til studentenes høyeste organ. Det betyr at SR blant sine medlemmer utpeker et arbeidsutvalg på 3-5 medlemmer til erstatning for dagens Studentutvalg. Disse bør selvsagt få økonomisk kompensasjon for det arbeidet de gjør etter samme ordning som nå er innført for SU-medlemmene. Videre innebærer denne modellen at SR velger Deleatgruppen, UTROPIAs redaksjon og studentrepresentantene i samskipnadsstyret.

Dersom man finner det ønskelig, kan man fortsatt beholde muligheten til å innkalle Hovedallmøtet i saker som man vet engasjerer store deler av studentmassen, og der drøfting i et bredest mulig forum kan være hensiktsmessig. Men vedtak fra slike hovedallmøter bør bare være rådgivende overfor SR som fatter de endelige vedtak.

Den nevnte artikkelen i «UTROPIA» gjør det til et viktig prinsipp at medlemmene av det representative organet skal velges ved «listevalg» — underforstått at studentene gjennom

urnevalg skal kunne velge mellom ulike lister med kandidater. Nå forutsetter jo et reelt listevalg-system at det er flere grupperinger som stiller lister. F.eks. i Oslo fungerer dette fordi det er organiserte studentpolitiske fronter som konkurrerer om plassene i f.eks. Studenttinget. I Tromsø har vi pr. i dag ingen slike fronter, og jeg vurderer muligheten som liten for at vi skal komme til å få noen i nær fremtid. Og uten konkurrerende lister blir hele prinsippet om listevalg nokså problematisk.

Jeg synes selve valgordningen er av underordnet betydning. I dag blir jo medlemmene av SR valgt på instituttallmøtene, og jeg ser ikke sterke «demokratiske» argumenter for å bort fra dette prinsippet. Men her kan også andre forhold spille inn: Etter det jeg har hørt kommer den nye Velferdsloven som snart blir satt i kraft til å inneholde bestemmelser om at det organ som skal velge studentrepresentantene til samskipnadsstyrene skal være valgt ved urnevalg. Dersom vi da fortsatt vil at SR skal velge disse representantene, kan vi bli nødt til — i det minste formelt — å innføre en urnevalgsordning til SR, på samme måte som vi i dag har det til Universitetstinget. Men utover det synes jeg vi bør holde fast ved allmøtet som beslutende organ

på instituttnivå.

Det jeg først og fremst ser som fordelene med Studentrådet, er at vi da får en forsamling som (stort sett) består av de samme personene fra møte til møte, og at disse vil ha et ansvar for å sette seg inn i de sakene som blir behandlet. Kort sagt et organ med større kontinuitet og større kompetanse enn HAM. Dessuten vil disse representantene ha som oppgave å målbære synspunkter fra sine respektive institutter. Men forutsetningen for at dette skal fungere, er at sakslister og sakspapirer for studentrådsmøtene blir hengt opp/lagt ut til offentlig gjennomsyn på instituttene på samme måte som ordningen hittil har vært for HAM. Da kan de som ønsker det ta opp saker med «sine» representanter. Slik det fungerer i dag er det jo ingen andre som får vite om studentrådsmøtene enn de som selv sitter der.

Tanken om «det direkte demokrati» var som tanke demokratisk nok, og den fungerte også tilfredsstillende i praksis så lenge store deler av studentene var interessert i å bruke av sin tid til timelange studentpolitiske møter. I dag er ikke dette lenger situasjonen. Det er det på tide vi tar konsekvensene av.

Språkpolitisk skrift fra målungdommen

HØGRE OPP OG LENGGER FRAM

Organ for Nordnorsk Målungdom. Nr. 1/84. 2. årgang. Kr. 5,-

«Høgre opp og lenger fram» har det stått på små plakatar på oppslagstavlene på ISV/ISL i det siste. Mange har lurt på kva det skjulte seg bak orda.

Svaret fekk me onsdag 5. mars, då Målungdomen presenterte seg på bokdisk på UB med eit sjølvlagd skrift som heiter «Høgre opp og lenger fram» (A5 format, 16 sider). Det skal koma nye nummer kvar 14. dag, lover redaktøren Trond Trosterud (ISL). «Bladet vil ta opp språkpolitiske og språkvitskaplege emne av ulikt slag, samt vera Målungdomen sitt anlet utad i lokalmiljøet»,

fortel redaktøren vidare i ropia.

Det første nummeret alt er solgt ut) inneheld mellom anna ein kommentar til Nynorsk båtinnlegg om normeringsprinsipp i nynorsken og ein tale av det nystarta Målungdomslaget i Bodø.

Frå Utopia ynskjer me nystarta bladet alt vel. Det bli eit forum for saftig båt!

STUDENTNÆRRADIOEN

Av Kirsti Methi og Per Solvang

Nærradioens inntog i eteren sprengte den norske mediaverdens grunnvoll, NRK-monopolet. Den nye formen for radio har fra sin begynnelse av vært et av de mest brennbare tema i norsk mediadebatt. Konesjonene på nærradiodrift kom så til Tromsø i 1983, og en gruppe studenter med interesse for nærradiomediet hev seg med.

HVORFOR STUDENT-RADIO I TROMSØ?

Utgangspunktet var en gruppe studenter som var interessert i mediet, og en så at forsøkene med studentradio i Oslo og Bergen var svært vellykkede.

Vi er altså studenter som har lyst til å jobbe med radio, og vi ser det som en viktig oppgave å gi økt kunnskap om Universitetet i Tromsø og de andre høyskolene i byen. I tillegg har radioen en unik mulighet til å stimulere interessen for studentpolitikk og aktivitet innen studentlivet generelt.

En må også se på studentradio som en skoloring i media for studentene. Et viktig poeng med henblikk på fremtidens samfunn som vi allerede kan se konturene av.

NÆRRADIO OG FINANSIERING

Økonomien er i dag det største hinderet for enhver nærradiostasjon. For studentradioen i Tromsø er situasjonen under oppstarten ikke kritisk. Det tekniske samarbeidet med avisa Nordlys er den viktigste årsaken til det.

Et investeringstilskudd på 50 000 kr er bevilget av Universitetet. Vår andel av investerings-

kostnadene ligger på rundt 70 000. Til drift har vi en andel av semesteravgiften på knapt 30 000. Driftsutgiftene vil etter alt å dømme bli en god del høyere.

Underskuddet på oppstartskapital og drift vil bli forsøkt dekket av kompensasjon for arbeidsinnsats (planlegging, dugnad) fra Nordlys. Videre vil vi forsøke å selge lydplakater (en slags ikke-kommersiell reklame), søke støtte på ulike hold og i det hele tatt bruke fantasien. Det kan nevnes at vi venter støtte fra lærer- og sykepleierhøgskole på lik linje med semesteravgiftskronene.

Å lage god radio er dessverre dyrt. Radio Nova (Oslo) og Studentradioen i Bergen har driftsutgifter på rundt 150 000 kr i året. I tillegg kommer honorar og lønnsutgifter som ikke er aktuelt i Tromsø ennå. Som nesten en kuriositet kan det nevnes at Radio Motor i Oslo har, alt inkludert et ukebudsjett på 40 000!

I framtida må man anta at den finansielle striden vil gå ut på kommersiell reklame eller ikke. På nærradiokonferansen i Oslo i februar så en konfliktlinjene klart. De større ekspansive «storbyradioene» var lite interessert i noen annen fi-

nansieringsform enn kommersiell reklame. En del av de ideelle organisasjonene og bygderradioene mente mangfoldet i eteren var avhengig av statlige støtteordninger.

Studentradioen i Oslo (Radio Nova) var på det nærmeste for reklamefinansiering mens Bergensstudentene var imot. Studentradioen i Tromsø har foreløpig ikke diskutert dette grundig nok til å ha noe bastant standpunkt i denne saka. Vi har rett og slett andre og mer presserende oppgaver å konsentrere oss om.

STYRINGSSTRUKTUR

Studentradioen vil ha en redaksjonsledelse på 4-5 personer som sin øverste ledelse innad. Hvilket studentorgan vi vil måtte ligge under diskuteres internt i radioen. Studentersamfunnet og styret der er ett forslag. Artikkelforfatterne mener derimot at hovedallmøtet vil være det mest naturlige. Det er studentenes høyeste organ og har tross alt bevilget oss penger fra studentenes egne lommer.

I Bergen har man en ordning med et mediautvalg som har oversikt over virksomheten. Utvalget har rapportplikt overfor studenttinget (hovedallmøtet i Tromsø), og innstiller ved valg av redaksjon og redaksjonsledelse i avis og nærradio. Dette anser vi som en interessant modell og vil forsøke å få saken tatt opp på neste hovedallmøte.

Det at studentradioen bør ligge under et «høyere» organ er naturlig både med henblikk på økonomisk støtte og mulighet for innflytelse fra andre enn

de som er direkte involvert i radiovirksomheten. Dette er ikke nødvendigvis i strid med målsettingen om en fri og uavhengig redaksjon. Radioen må tale å ha et kritisk øye på seg.

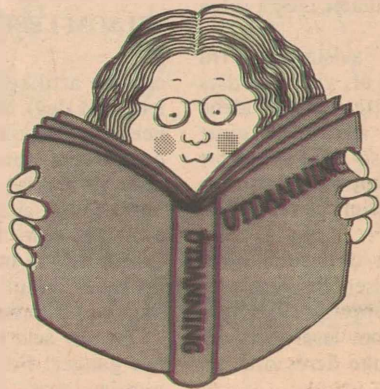
HVA SKJER FRAMOVER

Det er blitt avholdt stormøter for alle interesserte, og ut fra disse er det sprunget ut et kurs i radiojournalistikk. Et antall på nærmere 30 studenter deltar på disse og har sagt seg interessert i å være med i radioarbeidet.

Vi regner med å ganske snart komme i gang med dugnad på studioet som vil ligge midt inne i Kjær-bygget (på kaia ved siden av Macks bryggeri), og det tekniske styret er i ferd med å ankomme byen. Oppstart vil forhåpentligvis bli umiddelbart etter påske (det blir arbeidskrevende og vi håper på et elendig påskevær!).

De sendetider vi jobber ut fra er som følger: Morgensending fra 8.00 til 9.00 mandag, onsdag og fredag, lørdag kveld fra 23.00 til 2.00, søndag fra 13.00 til 15.00 og torsdag fra 21.30 til 23.30. Å fylle alle 10 timene sendetid pr. uke er nok i utgangspunktet vel ambisiøst. Dette er imidlertid et spørsmål om innsats fra studentenes side.

Vi håper å vise oss selv (og Tromsøs befolkning for øvrig) at vi er verdt semesteravgiftskronene og den velvilje vi hittil har møtt. Den mistenksomheten vi også har merket (se f.eks. forrige utgave av Utopia) må vi selvfølgelig gjøre til skamme. Radio! Radio!

STIPEND OG LÅN TIL UTDANNING 1984-85

Når kan du søkje?

Du bør sende inn søknaden når du har fått melding om du er teken opp ved skolen. Er du i gang med ei utdanning og vil vite resultatet av søknadsbehandlingen når skolen starter om hausten, må du søkje før 1. mars 1984.

Søknad om stønad for 1984-85 må sendast til Lånekassa 2 uker før undervisningsåret er slutt og ikkje seinare enn 1. mars 1984. Tek utdanninga til 1. februar 1985 eller seinare, gjeld ikkje regelen om å sende søknad før 1. mars 1985.

Søknadsblankett

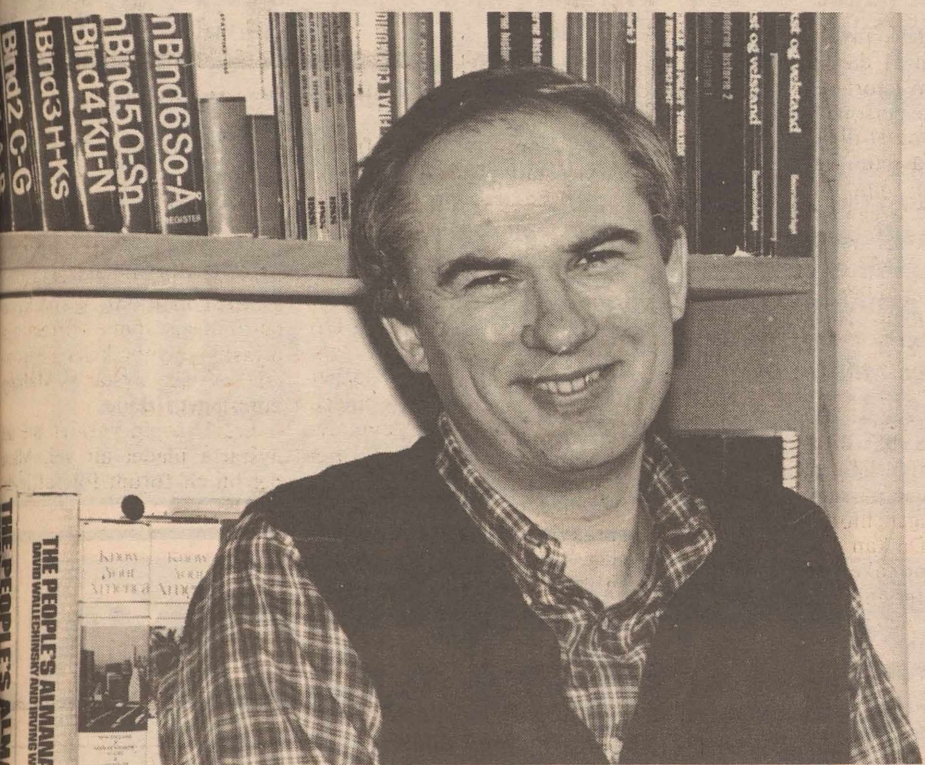
Søknad om lån og stipend må skrivast på søknadsblankett A-10 for 1984-85. Søknadsblankett og rettleiing for utfylling av søknaden får du ved skolen, arbeidskontoret eller Lånekassa frå ca. 6. februar. Bruk ikkje gammal blankett eller rettleiing.

Månadssatsar m.v.

Lånekassa bruker faste månadssatsar når stønaden skal rekna ut. Månadssatsane og andre praktiske opplysningar finn du i „Rettleiing for utfylling av søknadsblankett A-10”. Fullstendige reglar for tildeling av stipend og lån finn du i heftet „Stipend og lån til utdanning 1984-85”. Heftet får du ved skolen eller frå Lånekassa frå ca. 6. februar. Skolen eller Lånekassa kan gi fleire opplysningar. Lånekassa har kontor i Oslo, Bergen, Stavanger, Tromsø og Trondheim.

Statens lånekasse for utdanning

Universitetets Arbeiderlag

Universitetets Arbeiderlag har nylig avholdt årsmøte. Nyvalgt leder og professor i engelsk, Geir Lundestad. Utopia har intervjuet han.

— Hvor gammelt er Universitetets Arbeiderlag?

— Vi starta i 1978 som ei referansegruppe for arbeiderparti-medlemmer ved universitetet. Medlemmene våre var da organisert i forskjellige partiavdelinger i Tromsø. I 1981 blei vi eget partilag med egen representasjon i alle Arbeiderpartiets (A) organer lokalt. Det var behov for et eget Arbeiderlag ved universitetet.

— Hvem er velkommen i Laget?

— Studenter og alle som jobber ved Universitetet, enten de er vitenskapelig ansatte eller ikke. Vi ønsker å være så åpne som overhodet mulig. De som har lyst, sympatiserer eller er nysgjerrige på A, er hjertelig velkomne.

— Hvor mange er dere?

— For tida teller vi noen og tju, hvilket er et for lavt tall. Det må være mulig å sikre atskillig større oppslutning etter hvert. Det er dessuten viktig med større medlemsstokk for å få større gjennomslagskraft i partiet.

— Akademiker i Arbeiderpartiet, går det an?

— I begynnelsen merka vi en viss skepsis overfor universitetsfolk og hva vi sto for.

Men nå er situasjonen annerledes. Vi møtes med ei positiv og åpen holdning i partiet. Jeg mener vi har bidratt til å bryte ned kløfta mellom universitetet og byen; vi har utøvd en slags formidlingsfunksjon. F.eks. merka vi en voldsom interesse i Tromsø Arbeiderparti mens vi jobba med siviløkonomisaka.

— Hva går partiarbeidet ut på?

— Vi tar opp to typer saker. For det første arrangerer vi åpne debattmøter med alle mulige innledere, også ikke-medlemmer som Yngvar Løchen. Og så har vi invitert prominente politikere som statsrådene Kjølvs Egeland og Einar Førde. For det andre driver vi vanlig lagsarbeid, tar partisakene opp til behandling. Kommunevalgprogrammet brukte vi f.eks. mye tid på. Og vi kommer til å legge stor vekt på det nye partiprogrammet når det skal utformes.

— Hva er sosialdemokratiets viktigste oppgaver framover?

— Å representere de breie folkegruppers interesser. Historisk sett har vi vært talerør

for arbeidere, fiskere og bønder. I dag må vi få et enda videre solidaritetsbegrep. Vi må åpne oss enda mer for kvinnebevegelsen, vi bør i sterkere grad f.eks. tale samesak og det bør gjøres mer for barn og unge.

— Er Arbeiderpartiet et sosialistisk parti?

— Det er en meningsløs diskusjon. Det kommer alt an på hva vi legger i begrepet. At staten skal overta alle produksjonsmidlene, er ikke hensiktsmessig. Sosialisme er å fremme de breie folkegruppers interesser.

— De borgerlige partier vil jo også hevde at de fremmer de breie folkegruppers interesser?

— Men se nå på hva de gjør!

Se på den usosiale boligpolitikken de borgerlige har lagt opp til. Prikspløsjonen har de fått i stand, gjør at folk bør seg i hjel. Se på topris-systemet for helsetjenesten som forsøkes innført. De borgerlige gir de bedre stille mulighet til å kjøpe seg forbi køen.

Og viktigst av alt, se på den stigende arbeidsledigheta. Vi må føre en aktiv sysselset-

tingspolitikk, og den må føres på to fronter. På kort sikt må det offentlige komme sterkere inn med spesielle sysselsettings tiltak som finansieres gjennom offentlige midler. Da nytter det ikke med en skattepolitikk som gir lette for de velstående på de arbeidslediges bekostning. På lang sikt må nyskaping og omstilling i næringslivet til.

— Kan du presisere nærmere hva du mener?

— Det går tilbake for tradisjonell industridrift, jordbruk og fiske. Ta jern- og stålindustrien som eksempel: De ny-industrialiserte u-landa utkonkurrerer oss fordi arbeidslønnene der er så lave. Vi må finne på noe nytt. Vi må skape et næringsliv som skal være konkurransedyktig i årtier framover. Og i denne prosessen bør universitetet ha en spesiell misjon. Utdanning generelt må prioriteres i større grad. En god næringspolitikk medfører stor innsats på utdanningsfronten.

— Hva med Høyre da? Partiet har jo en nokså høyre utdanningspolitikk.

— Høyre kommer med mange vakre ord. Langslett holder gode festtaler, men

— A foreslår en femårsplan der en og en halv milliard kroner skal gå til industriell omstilling og kompetanseheving. I denne sammenheng må utdanningsinstitusjonene komme med på en helt annen måte enn tidligere. Vi må satse på kunnskap og utdanning som en verdi i seg sjøl. Norge bør opprustes faglig fra topp til bunn, fra grunnskolen til universitetet. Kunnskap og innsikt kommer næringslivet til gode over lengre sikt.

— Hva med Nord-Norge?

— Lokalt betyr dette at økt kunnskapsnivå i landsdelen er ei forutsetning for å få fart på økonomien i Nord-Norge. Forholda bør legges til rette for ny kunnskapsindustri som f.eks. data, fiskeforedling og bioteknologi. Den nye Stiftelsen som universitetet og Studiefellesskapet for Nord-Norsk Næringsliv står bak, er et organ nettopp for å bygge bru mellom universitetet og næringslivet i landsdelen.

— Så over til noe anna.

Hva mener Universitetets Arbeiderlag om en koalisjon mellom Arbeiderpartiet, SV og Venstre til neste Stortingsvalg?

— Det er urealistisk med et

troll. A prøver å finne nye løsninger på en fastlåst situasjon. Nytenkning og nye initiativ må til. A og SV har nærma seg i utenrikspolitikken. Og i innenrikspolitiske spørsmål er ikke skillet stort mellom A og SV. Når det gjelder Venstre, ser partiet ut til å bevege seg i retning av A, det også. Og det er jeg personlig glad for. Vi kunne henta en del grønne verdier fra dem. Vi så gjerne de grønne verdier styrka innafor A.

— Arbeiderpartiet vinner vel neste Stortingsvalg?

— Jaah. A har gode muligheter for å vinne. Den økonomiske situasjonen avgjør valget. En økonomisk oppgang styrker regjeringa. Det er viktig for A å bruke tida som er igjen til å lage et framtidretta partiprogram. Vi har behov for nytenkning i partiet, og vi i Universitetets Arbeiderlag vil være med på den. Og dørene står som sagt åpne for alle som vil være med i prosessen. Det kan nok finnes gode ideer innafor andre partier som SV og Venstre. Men dersom en skal ha gjennomslag for en radikal politikk, så er A redskapet.

BARE

— Jeg blir så forbanna og deprimert over Arbeiderpartiets håndtering av rakettaken. — at selv ikke tanken på neste krig kan få meg i bedre humør!

Han er redd. Han er helt alene. Han er tre millioner lysår fra virkeligheten.

regjeringa sin innsats på utdanningsfronten kan en ikke skryte av. Innsparingspolitikken i 1982 skada universitetet. Det har vært en reell nedgang i antall stillinger ved universitetene de siste åra.

— Hva mener du Arbeiderpartiet bør gjøre?

formalisert samarbeid. Men disse partiene har vokst seg nærmere hverandre. Se på utenriks- og sikkerhetspolitikken. Her merker vi større forskjeller enn på årtier. Høyre ligger flat for Reagan-administrasjonen som ikke viser vilje til rustningskon-

WISTEX KLÆR FOR BEDRE FRITID

Flott vattert feltjakke, vindtett og vannavstøtende, grønn 300,-
Flotte vatterte vester grønn og kamouflasje 190,-
Feltbukse, vattert 250,-
Feltbukse, vindtett og vannavstøtende fra 148-165 200,-
Kamouflasjebakke, enkel og vattert 300,-/340,-
Kamouflasjebakke 200,-
Flott signal/feltue, grønn 42,-
Militærgenser, forsvarers modell m/schalkreve 100% ull 195,-
Natogenser, varm og slitesterk, blå og grønn 100% ull 198,-
Flanellskjorte, farveekte og slitesterk blå og rød 89,-
Kakiskjorte m/2 lommer og skulderklaffer 72,-/96,-
Pilotskjorte, blå, strykfri kun 95,-
Flyverjakke, vattert blå og grønn kun 300,-
Super finsk fjelldress, helforet og vindtett, blå og rød anorakk 395,-
Bukse 225,-
Ved kjøp av hele dressen 600,-
Fjellulven skinanorakk blå og rød 240,-
Tøffe brukte US drillbukser og skjorter kun 98,-
Longs kun 60,-
Teddysokker 80% ull/20% nylon ... 27,-
Teddystromper 80% ull/20% nylon 39,-

Militæreffekter og partivarer A/S
Verftsgt. 8 — tlf. 86 393
9000 Tromsø

STUDENTENES FOTOKLUBB

FOTOKLUBBEN LIV LAGA

Motivasjon
Lære å ta bedre bilder.
PLAN
Teknikk, bruk av linser og annet utstyr.

TEMAFOTOGRAFERING

Med hjelp fra byens forskjellige proffer, gjør vi et forsøk.

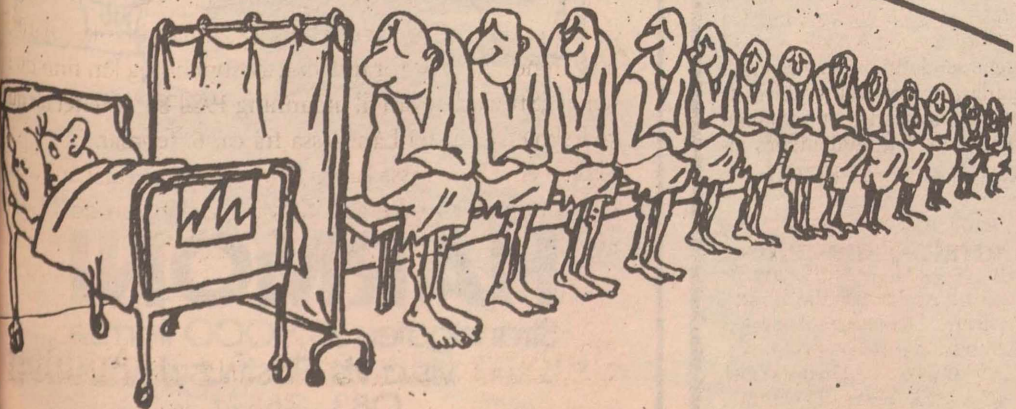
BRUK

Utstilling på Universitetet, muligens deltagelse i konkurranser.

Vi holder til på Prestvannet, møtes en eller to ganger i måneden. Vi skal også prøve via linsa å fange opp begivenheter i studentmiljøet, videreformidle det vi ser via korridorer, kantiner og Utopia (jfr. Ole på engelsk).

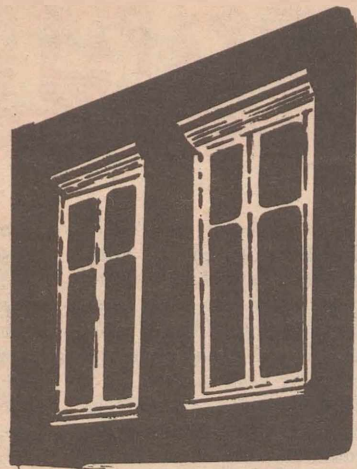
MÅLSETTINGA: Vi vil være det allestedsværende øye i hverdag og kalas.

VENTE KALL

hus- praten

Ma

Overhørt på studenthuset
Han: «Min morsa har så fantastiska brøster.»
Hun: «Ja, æ har bestandi beundra brøstan hennes.»
Overhørt på Studenthuset. Hva blir det neste?

HARMONER OG CAMPAR

Det er ulvetider.

Helikoptre med jernkors på undersida feier over byen i lav høyde, samtidig med at utenlandske uniformer cruiser rundt på utestedene med knyttede never i lommene og forventningsfulle blikk under beret'en.

— Og rundt på instituttene står telefonhungrige studenter og blodtørstige ansatte,

på jakt etter en UTROPIA-nakke de kan kjøre gaffelen i.

Har vi kommet rett inn i 1984?

Men snart er militærøvelsene over, og snart sitter ansatte og redaksjonsmedlemmene fredelig sammen rundt bålet og nynner: «Peace, Brother» — Og snart kommer matoppskriftene, og NSU-stoffet og kryssordene til å fyl-

le sidene, og vi kan by hverandre wienerbrød i kantina.

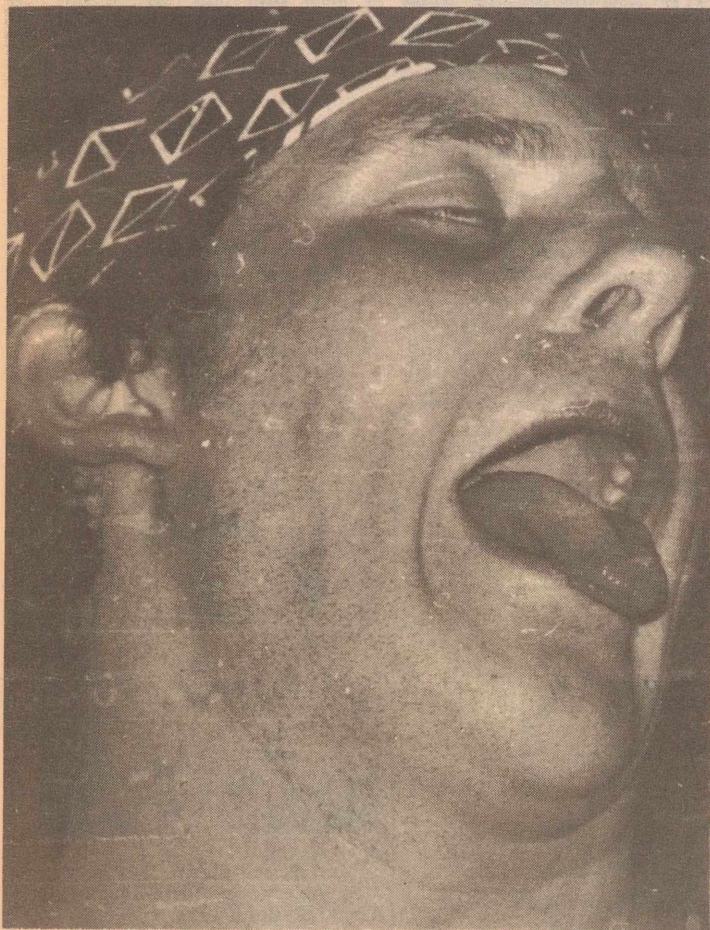
Men Stillheten etter stormen er bare Stillheten før Stormen, for snart har vi påska her, og den kommer seint i år. Det betyr fortvilet grafsing i bøkene de få dagene mellom påskelutt og eksamen.

Det betyr at du er blakk og tverr den siste tida, ølet smaker lik-

som vammelt og styg smaken av Dår Samvittighet. (Du har verken tid eller råd en øl på Huset.)

Det betyr misbruk av Våren, sola skiner med desperat iver, men greier ikke annet enn irritere deg, fordi de skinner når du skal sove.

— Ååh, du deilig ungdomstid!

H. OVERVAAG

MØBELFORRETNING

Etabl. 1898

Telefon 82 663

Telegr.: Overvaag

STOFF TIL UTROPIA

Neste nr. av Utopia kjem ca. 9. april. Stoff til neste nr. må difor vera inne til Redaksjonen innen 28. mars.

SKRIV PÅ FLAK

Redaksjonen har til dette nr. fått masse stoff tilsendt frå leserane. DET ER ME GLADE FOR! Men det har vore eit stort arbeid å skrive innlegga om til avis-format. For framtida vil me at dei som skriv innlegg, sjølv gjer dette.

Det vil då si: Kontakt ein i Redaksjonen før du skriv og få ein bunke «flak», spesielle skrivark, av han og skriv innlegget der!

Ole Berthelsen, tlf. 86 804.
Bjørn Brox, tlf. 86 784.

HUSBØNN

Kjære UNI-bok, du som er i Himmelen
Helliget vorde ditt navn,
skje din vilje, komme ditt rike
i Himmelen så også på jorda
Led oss ikke inn i Bokklubben
men frels oss fra det onde
For Riket er ditt, markedet og æren,
i all evighet

Amer

NAD

HARMONI

Strandgaten 36, 9000 Tromsø
vis a vis Posthuset
083 86874